Signature Not Verified
Digitally signed by VARVARA ZACHARAKI
Date: 2021.12.28 02:13:29 EET
Reason: Signed PDF (embedded)
Location: Athens, Ethniko Typografio

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

28 Δεκεμβρίου 2021 | ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ | Αρ. Φύλλου 6266

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 2916/374421

Καθορισμός πλαισίου εφαρμογής του Μέτρου 11 «Βιολογική Γεωργία» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) 2220/2020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη:

Α. Τις εθνικές διατάξεις:

1. Τον ν. 4314/2014 «Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ Α' 297) και άλλες διατάξεις» (Α' 265) και ειδικότερα την παρ. 2 του άρθρου 69.

2. Τα άρθρα 13-29 του ν. 2637/1998 «Σύσταση Οργανισμού Πιστοποίησης Λογαριασμών Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων Οργανισμού Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων, Γενικών Διευθύνσεων και θέσεων προσωπικού στο Υπουργείο Γεωργίας και "Εταιρείας Αξιοποίησης Αγροτικής Γης"Α.Ε. και άλλες διατάξεις» (Α' 200).

3. Το άρθρο 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98), το οποίο διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133).

4. Τον ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (Α' 133).

5. Το π.δ. 97/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (Α' 138).

6. Το π.δ. 2/2021 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 2).

7. Την υπ' αρ. 282966/9-7-2007 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έγκριση του Κανονισμού διαδικασίας πληρωμών του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε των ενισχύσεων που βαρύνουν τον ΕΛΕΓΕΠ» (Β' 1205).

8. Την υπ' αρ. 4941/07-11-2011 κοινή υπουργική απόφαση «Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από Εθνικούς ή Κοινοτικούς πόρους, στα πλαίσια του Προγράμματος Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδος 2007-2013» (Β' 2538).

9. Την υπ' αρ. 281255/06-05-2008 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έγκριση Κανονισμού Διαδικασιών Ελέγχων του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία "Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ)» (Β' 794).

10. Την παρ. 2 του άρθρου 46 του ν. 4384/2016 «Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, μορφές συλλογικής οργάνωσης του αγροτικού χώρου και άλλες διατάξεις» (Α΄ 78).

11. Την υπ' αρ. 104/7056/21-01-2015 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εθνικές επιλογές διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ' εκτέλεση του Καν. (ΕΕ) 1307/2013 και του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» (Β' 147).

12. Την υπ' αρ. 2543/103240/2.10.2017 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου (ΕΕ L 189 της 20.7.2007, σ. 1) και των Κανονισμών 889/2008 (ΕΕ L 250 της 18.9.2008, σ. 1) και 1235/2008 (ΕΕ L 334 της 12.12.2008, σ. 25) της Επιτροπής, σχετικά με τον βιολογικό τρόπο παραγωγής, την επισήμανση και τον έλεγχο των βιολογικών προϊόντων φυτικής, ζωικής παραγωγής και υδατοκαλλιέργειας, καθώς και τους όρους εισαγωγής βιολογικών προϊόντων από τρίτες χώρες» (Β' 3529).

13. Την υπ' αρ. 140/106513/16-04-2021 απόφαση της Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εθνικό Ηλεκτρονικό Μελισσοκομικό Μητρώο» (Β' 1560).

Β. Τις ενωσιακές διατάξεις:

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου (L 347).

2. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των Κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/1978, (ΕΚ) αριθ. 165/1994, (ΕΚ) αριθ. 2799/1998, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου, (L 347).

3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου (L 347).

4. Τον κατ’ εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 807/2014 της Επιτροπής για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων (L 227).

5. Τον εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 808/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουλίου 2014, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (L 227).

6. Τον εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 809/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουλίου 2014, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση (L 227).

7. Τον κατ’ εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 640/2014 της Επιτροπής για τη συμπλήρωση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης και ανάκτησης πληρωμών καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις που εφαρμόζονται στις άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση, (L 181).

8. Τον Κανονισμό (ΕΚ) 2094/2020 του Συμβουλίου «σχετικά με τη θέσπιση Μέσου Ανάκαμψης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την στήριξη της ανάκαμψης μετά την κρίση της νόσου COVID-19» (L 433).

9. Τον Κανονισμό (ΕΚ) 2220/2020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με τη θέσπιση ορισμένων μεταβατικών διατάξεων για τη στήριξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) τα έτη 2021 και 2022 και για την τροποποίηση των Κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 όσον αφορά τους πόρους και την εφαρμογή τους τα έτη 2021 και 2022 και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 όσον αφορά τους πόρους και την κατανομή αυτής της στήριξης τα έτη 2021 και 2022» (L 437).

10. Τον Κανονισμό (ΕΚ) 834/2007 του Συμβουλίου «για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 του Συμβουλίου της 20ης Ιουλίου 2007», (L 189).

11. Τον Κανονισμό (ΕΚ) 889/2008 της Επιτροπής «σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων όσον αφορά τον βιολογικό τρόπο παραγωγής, την επισήμανση και τον έλεγχο των προϊόντων», (L 250).

12. Την υπ’ αρ. C (2015) 9170 final/11-12-2015 εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής, για την έγκριση του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης.

Γ. Την υπ’ αρ. 1065/19-04-2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Θέσπιση διαδικασιών του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου του “Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020”» (Β’ 1273).

Δ. Την υπ’ αρ. 1725/15-07-2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ) στη Διεύθυνση Συστημάτων Ποιότητας Βιολογικής Παραγωγής και Γεωγραφικών Ενδείξεων, ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων του ΠΑΑ» (Β’ 2386).

Ε. Την υπ’ αρ. 24944/20.09.2016 κοινή υπουργική απόφαση «Αναδιοργάνωση των Ειδικών Υπηρεσιών του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020» (Β’ 3066).

ΣΤ. Την υπ’ αρ. 2798/08-12-2021 (υπ’ αρ. πρωτ. 2792/353685/08-12-2021 εισερχ. στο ΥπΑΑΤ) σύμφωνη γνώμη της Ε.Υ.Δ. Π.Α.Α..

Ζ. Την υπ’ αρ. 78979/16-12-2021 (υπ’ αρ. πρωτ. 2858/366314/17-12-2021 εισερχ. στο ΥπΑΑΤ) σύμφωνη γνώμη του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Η. Ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

Άρθρο 1
Σκοπός

Σκοπός της παρούσας απόφασης είναι η θέσπιση του θεσμικού πλαισίου για την εφαρμογή, διαχείριση και παρακολούθηση του Μέτρου 11 «Βιολογικές καλλιέργειες» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020. Η οικονομική στήριξη στο πλαίσιο του Μέτρου παρέχεται προκειμένου οι δικαιούχοι να αποζημιωθούν για την απώλεια εισοδήματος (διαφυγόν εισόδημα) και το κόστος συναλλαγής που, κατά περίπτωση, συνεπάγεται η μετατροπή ή η διατήρηση των πρακτικών της βιολογικής γεωργίας, σύμφωνα με τις αρχές και μεθόδους της βιολογικής παραγωγής, όπως αυτές ορίζονται στον Κανονισμό(ΕΚ) 834/2007 του Συμβουλίου.

Μέσω της ενίσχυσης, οι γεωργοί ενθαρρύνονται να συμμετάσχουν σε τέτοια συστήματα, ανταποκρινόμενοι με τον τρόπο αυτό στη ζήτηση της κοινωνίας για τη χρήση φιλικών προς το περιβάλλον γεωργικών πρακτικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Άρθρο 2
Υπομέτρα και δράσεις

Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης αφορούν στα ακόλουθα υπομέτρα και Δράσεις του Μέτρου 11 του ΠΑΑ 2014-2020:

Υπομέτρο 11.1: Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους

Δράση 11.1.1: Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία

Δράση 11.1.2: Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία

Υπομέτρο 11.2: Ενισχύσεις για τη διατήρηση σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους

Δράση 11.2.1: Ενισχύσεις για τη διατήρηση σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία

Δράση 11.2.2: Ενισχύσεις για τη διατήρηση σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία.

Άρθρο 3
Αρμόδιοι Φορείς

1. Ως Φορέας Διαχείρισης του Μέτρου, ορίζεται η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ), η οποία έχει και την αρμοδιότητα της συνολικής διαχείρισης και εφαρμογής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, όπως προβλέπεται στον ν. 4314/2014.

2. Ως αρμόδιος φορέας για το συντονισμό και την παρακολούθηση της πιστής εφαρμογής του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΠΑΑ 2014-2020 και του θεσμικού πλαισίου του Μέτρου, ορίζεται η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΕΥΕ ΠΑΑ).

3. Ως Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης (ΕΦΔ) του Μέτρου, ορίζεται η Διεύθυνση Συστημάτων Ποιότητας και Βιολογικής γεωργίας του ΥΠΑΑΤ.

4. Ως Οργανισμός Πληρωμής ορίζεται ο ΟΠΕΚΕΠΕ.

Άρθρο 4
Εννοιολογικοί Προσδιορισμοί

Για τις ανάγκες της παρούσας απόφασης ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013, του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 και του άρθρου 2 του κατ’ εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 640/2014, οι οποίοι εξειδικευμένα αναφέρονται στην υπ’ αρ. 104/7056/21.1.2015 υπουργική απόφαση «Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ’ εκτέλεση του Καν.(ΕΕ) 1307/2013 και του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου», όπως κάθε φορά ισχύει:

1. Ως «γεωργός» νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η ομάδα φυσικών ή νομικών προσώπων, που διαθέτει εκμετάλλευση εντός της ελληνικής επικράτειας και ασκεί γεωργική δραστηριότητα.

2. Ως «εκμετάλλευση» νοείται το σύνολο των παραγωγικών μονάδων που χρησιμοποιεί για γεωργικές δραστηριότητες και διαχειρίζεται ένας γεωργός στην ελληνική επικράτεια.

3. Ως «έδρα εκμετάλλευσης» ορίζεται η έδρα, όπως αυτή αποτυπώνεται στην Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης.

4. Ως «γεωργική δραστηριότητα», στο πλαίσιο της παρ. Γ του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013, νοείται: α) η παραγωγή, η εκτροφή ζώων ή η καλλιέργεια γεωργικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων της συγκομιδής, της άμελξης, της αναπαραγωγής ζώων και της εκτροφής ζώων για γεωργική εκμετάλλευση, και β) η διατήρηση της γης σε κατάσταση που να την καθιστά κατάλληλη για βοσκή ή καλλιέργεια, χωρίς προπαρασκευαστικές ενέργειες πέραν των συνήθων γεωργικών μεθόδων και μηχανημάτων.

5. Ως «γεωργική έκταση» νοείται οποιαδήποτε έκταση αρόσιμης γης, μόνιμων βοσκοτόπων και μόνιμων λειμώνων ή μόνιμων καλλιεργειών.

6. Ως «χρήση» σε σχέση με την έκταση νοείται η χρήση έκτασης από την άποψη του είδους της καλλιέργειας, των μόνιμων λειμώνων, των μόνιμων βοσκοτόπων ή των χορτολιβαδικών εκτάσεων ή της φυτικής κάλυψης ή της απουσίας καλλιέργειας.

7. Ως «αγροτεμάχιο» νοείται μια συνεχής έκταση γης που δηλώνεται από έναν γεωργό και καλύπτει μία μόνο καλλιεργητική ομάδα. Ωστόσο, όπου απαιτείται χωριστή δήλωση της χρήσης μιας έκτασης στο πλαίσιο μιας μόνο ομάδας καλλιεργειών, η προαναφερθείσα χρήση μειώνει και άλλο το αγροτεμάχιο, αν χρειασθεί.

8. Ως «καλλιεργητική ομάδα» νοούνται όλες οι εκτάσεις που έχουν την ίδια τιμή μονάδας εκταρίου.

9. Ως «συγκαλλιέργεια» νοείται η ταυτόχρονη καλλιέργεια διαφορετικών φυτικών ειδών, μεταξύ κύριων καλλιεργειών, εφ’ όσον κάθε καλλιέργεια καταλαμβάνει τουλάχιστον το 25% της συνολικής έκτασης, σύμφωνα με το άρθρο 40 του Κανονισμού (ΕΕ) 639/2014.

10. Ως «προσδιορισθείσα έκταση» νοείται: α) όσον αφορά στα καθεστώτα στρεμματικών ενισχύσεων, η έκταση ως προς την οποία πληρούνται όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή οι λοιποί όροι χορήγησης της ενίσχυσης, ανεξαρτήτως του αριθμού δικαιωμάτων ενίσχυσης που έχει στη διάθεσή του ο δικαιούχος ή β) όσον αφορά στα μέτρα στήριξης βάσει της έκτασης, οι εκτάσεις ή τα αγροτεμάχια που προσδιορίζονται μέσω διοικητικών ή/και επιτόπιων ελέγχων.

11. Ως νεοεντασσόμενα αγροτεμάχια/βοσκότοποι, εκτροφές/κατεχόμενες κυψέλες ή παραφυάδες νοούνται τα αγροτεμάχια/βοσκότοποι, εκτροφές/κατεχόμενες κυψέλες ή παραφυάδες τα οποία είναι ενταγμένα στο σύστημα ελέγχου της βιολογικής γεωργίας μέσω σύμβασης με Οργανισμό Πιστοποίησης και Ελέγχου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 834/2007 του Συμβουλίου από την 1η Ιανουαρίου 2021 και μέχρι την ημερομηνία έκδοσης

της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, καθώς και τα αγροτεμάχια/βοσκότοποι, εκτροφές/κατεχόμενες κυψέλες ή παραφυάδες τα οποία μέχρι την ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης, δεν είναι ενταγμένα στο σύστημα ελέγχου της βιολογικής γεωργίας σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 834/2007 του Συμβουλίου.

12. Ως «μη συμμόρφωση» νοείται:

α) όσον αφορά στα κριτήρια επιλεξιμότητας, τη γραμμή βάσης, τις δεσμεύσεις ή τις λοιπές υποχρεώσεις που συνδέονται με τους όρους χορήγησης της ενίσχυσης ή στήριξης που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 67 του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013, οποιαδήποτε περίπτωση μη εκπλήρωσης των εν λόγω κριτηρίων επιλεξιμότητας, της γραμμής βάσης, των δεσμεύσεων ή λοιπών υποχρεώσεων.

β) όσον αφορά στην πολλαπλή συμμόρφωση, η μη συμμόρφωση με τις σχετικές με τη διαχείριση κανονιστικές διατάξεις που προβλέπονται από την ενωσιακή νομοθεσία, με τα πρότυπα καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης των εκτάσεων που καθορίζονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 94 του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013, ή με τη διατήρηση μόνιμων βοσκοτόπων που αναφέρεται στην παρ. 3 του άρθρου 93 του Κανονισμού(ΕΕ) 1306/2013.

13. Ενεργός Γεωργός

Η ιδιότητα του ενεργού γεωργού ορίζεται στο άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 και εξειδικεύεται στο άρθρο 3 της υπ’ αρ. 104/7056/21-1-2015 υπουργικής απόφασης «Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ’ εκτέλεση του Καν. (ΕΕ) 1307/2013 και του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» (Β’ 147), όπως κάθε φορά ισχύει.

14. Νόμιμη κατοχή

Τα παραστατικά τεκμηρίωσης της νόμιμης κατοχής υποβάλλονται με την Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ), σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική εγκύκλιο υποβολής της ΕΑΕ και είναι διαθέσιμα σε ηλεκτρονική μορφή.

15. Αιτήσεις

α) Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ): Η αίτηση που υποβάλλει ο δικαιούχος στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013, αναφέροντας κατά περίπτωση όλα τα στοιχεία της εκμετάλλευσης καθώς και τις μη γεωργικές εκτάσεις για τις οποίες ζητείται η στήριξη

β) Αίτηση στήριξης: Η αίτηση που υποβάλλει ο υποψήφιος για την ένταξη στα μέτρα, υπομέτρα ή δράσεις του ΠΑΑ που συνδέονται με έκταση ή αριθμό ζώων ή αριθμό κατεχόμενων κυψελών/παραφυάδων και ανήκουν στο πεδίο ισχύος του Ολοκληρωμένου Συστήματος (ΟΣ), στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013·

γ) Αίτηση πληρωμής: Η αίτηση που υποβάλλει ο δικαιούχος για τη χορήγηση της πληρωμής από τις εθνικές αρχές στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013 και η οποία αποτελεί παράρτημα της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης (ΕΑΕ).

16. Πολλαπλή συμμόρφωση

Οι κανόνες πολλαπλής συμμόρφωσης συνίστανται στις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης που απορρέουν από την ενωσιακή νομοθεσία και στα πρότυπα για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση των εκτάσεων που θεσπίζονται σε εθνικό επίπεδο, όπως απαριθμούνται στο Παράρτημα ΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013, όσον αφορά στους ακόλουθους τομείς:

α) περιβάλλον, κλιματική αλλαγή και καλή γεωργική κατάσταση των εκτάσεων,

β) δημόσια υγεία και υγεία των ζώων και των φυτών,

γ) καλή μεταχείριση των ζώων, σύμφωνα με το άρθρο 93 του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013.

17. Περίοδος δέσμευσης

Ως περίοδος δέσμευσης θεωρείται η χρονική περίοδος, όπως ορίζεται κατά περίπτωση, στη διάρκεια της οποίας οι δικαιούχοι και το Ελληνικό Δημόσιο δεσμεύονται να τηρήσουν τις υποχρεώσεις τους, στο πλαίσιο εφαρμογής των δράσεων του μέτρου 11 του ΠΑΑ 2014-2020, και, όπως αυτές απορρέουν από την Απόφαση Ένταξης.

18. Φάκελος δικαιούχου

Ως φάκελος δικαιούχου θεωρείται ο φάκελος που υποχρεούνται να τηρούν οι δικαιούχοι καθ’ όλη τη διάρκεια τήρησης των δεσμεύσεων και για τρία (3) επιπλέον έτη μετά την ολοκλήρωση των δεσμεύσεων, ο οποίος θα πρέπει να είναι διαθέσιμος στις ελεγκτικές αρχές σε κάθε σχετικό αίτημα. Ο φάκελος περιλαμβάνει κατά περίπτωση και κατ’ ελάχιστον:

α) Αντίγραφο της υποβληθείσας αίτησης στήριξης.

β) Απόφαση Ένταξης Πράξεων στην οποία να συμπεριλαμβάνεται ο δικαιούχος και τυχόν τροποποιήσεις αυτής.

γ) Σύμβαση με Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων (ΟΕ&Π).

δ) Αντίγραφα των ετήσιων αιτήσεων πληρωμής.

ε) Άδεια κτηνοτροφικής εγκατάστασης ή προέγκριση αυτής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 του ν. 4424/2016 (Α’ 183).

στ) Μητρώο κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης. η) Μητρώο Φαρμακευτικής Αγωγής.

ζ) Μητρώο Εισροών και Εκροών.

η) Ημερολόγιο εργασιών (ΜΕΕ-ΗΕ), το οποίο περιλαμβάνει ημερολόγιο εργασιών και νόμιμα παραστατικά αγοράς (κυρίως για σπόρους, λιπάσματα, ζωοτροφές) και πώλησης προϊόντων, και στις περιπτώσεις που ο γεωργός χρησιμοποιεί κοπριά και εφόσον δεν υπάρχει δυνατότητα έκδοσης τιμολογίων, προσκομίζει υπεύθυνη δήλωση στην οποία αναγράφονται η ακριβής ποσότητα κοπριάς και η προέλευση αυτής.

θ) Τυχόν άλλα παραστατικά που αφορούν στο Μέτρο (πχ εδαφολογικές αναλύσεις, κ.α.).

19. Συντελεστές μετατροπής ζωικού κεφαλαίου σε Μονάδες Ζωικού Κεφαλαίου (ΜΖΚ). Για τις ανάγκες της παρούσας απόφασης και σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 9 και το Παράρτημα ΙΙ του εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 808/2014 της Επιτροπής, ισχύουν οι παρακάτω συντελεστές μετατροπής:

α) Ταύροι, αγελάδες και άλλα βοοειδή ηλικίας άνω των δύο ετών = 1 ΜΖΚ

β) Βοοειδή ηλικίας από έξι μηνών έως δύο ετών = 0,6 ΜΖΚ

γ) Αιγοπρόβατα = 0,15 ΜΖΚ

20. Πυκνότητα βόσκησης

Ως πυκνότητα βόσκησης θεωρείται ο αριθμός των Μονάδων Ζωικού Κεφαλαίου (ΜΖΚ) ανά εκτάριο βοσκοτόπου.

21. Ολοκληρωμένο σύστημα (ΟΣ)

Το ολοκληρωμένο σύστημα (ΟΣ) περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

α) ηλεκτρονική βάση δεδομένων·

β) σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων,

γ) σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής των ζώων,

δ) σύστημα προσδιορισμού και καταγραφής των δικαιωμάτων ενίσχυσης,

ε) ενιαία αίτηση ενίσχυσης,

στ) ολοκληρωμένο σύστημα ελέγχου,

ζ) ενιαίο σύστημα καταγραφής της ταυτότητας κάθε δικαιούχου ο οποίος υποβάλλει ενιαία αίτηση.

22. Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΟΠΣΑΑ 2014-2020)

Το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 61 του ν. 4314/2014.

23. Πληροφοριακό Σύστημα (ΠΣ)

Ως Πληροφοριακό Σύστημα νοείται το επί μέρους πληροφοριακό σύστημα που λειτουργεί με άμεση σύνδεση με το ΟΣ και μέσω διεπαφών με το ΟΠΣΑΑ, για τις ανάγκες εφαρμογής των δράσεων του άρθρου 2 της παρούσας.

24. Ηλεκτρονική Βάση Δεδομένων Μητρώου Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης και επιχειρήσεων (ΗΒΔ).

Το Μητρώο Βιοκαλλιεργητών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υπ’ αρ. 1841/89927/2016 (Β’2457) απόφαση περί τροποποίησης της υπ’ αρ. 2289/161795/19.12.2014 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

25. Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕ&Π)

Εγκεκριμένος από το ΥπΑΑΤ φορέας Ελέγχου και Πιστοποίησης βιολογικής γεωργίας.

26. Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων (ΚΒΔ), σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) 429/2016.

27. Επαγγελματίας αγρότης:, όπως ορίζεται στην περ. α’της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3874/2010 (Α’151), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

28. Κυψέλη: Η μονάδα η οποία περιλαμβάνει αποικία μελισσών του είδους Apis mellifera, που χρησιμοποιείται για την παραγωγή μελιού ή/και άλλων μελισσοκομικών προϊόντων ή την παραγωγή αναπαραγωγικού υλικού των μελισσών ή την παραγωγή παραφυάδων, είτε συμβάλλει στην επικονίαση αυτοφυούς ή/και καλλιεργούμενης βλάστησης. Η κυψέλη απαρτίζεται από όλα τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για την επιβίωση της αποικίας, ήτοι βιοτικοί παράγοντες στους οποίους συμπεριλαμβάνεται βασίλισσα που ωοτοκεί κανονικά, το σύνολο των ακμαίων μελισσών, των αυγών, των προνυμφών και των νυμφών και τα αβιοτικά μέρη στα οποία συμπεριλαμβάνεται ο εμβρυοθάλαμος, ο μελιτοθάλαμος, τα πλαίσια κηρηθρών και οι αντίστοιχες κηρήθρες με το περιεχόμενό τους.

29. Κατεχόμενες Κυψέλες: Οι κυψέλες με πληθυσμό ακμαίων ατόμων που καλύπτει τις επιφάνειες κηρηθρών τουλάχιστον πέντε (5) πλαισίων, διαθέτουν πλαίσια - κηρήθρες με κελιά γεμάτα γύρη, πλαίσια με κελιά με σφραγισμένο μέλι, υγιή γόνο και κελιά με τροφές, προς κάλυψη των αναγκών των μελισσών και διατηρούνται εντός της ελληνικής Επικράτειας, υπό την κατοχή φυσικού ή νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου.

30. Παραφυάδα: Μία μικρή κυψέλη της οποίας ο πληθυσμός των ακμαίων ατόμων καλύπτει τις επιφάνειες κηρηθρών τουλάχιστον δύο (2) πλαισίων, έχει βασίλισσα καλής ποιότητας που ωοτοκεί κανονικά, ο παραγόμενος γόνος καλύπτει τουλάχιστον τη μισή επιφάνεια κάθε ενός εκ των δύο κηρηθροπλαισίων και μπορεί, με τους κατάλληλους χειρισμούς, να εξελιχθεί σε κανονική κυψέλη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Άρθρο 5
Πεδίο εφαρμογής

Περιοχές παρέμβασης

Το Μέτρο εφαρμόζεται σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια.

Παραγωγικοί τομείς παρέμβασης:

1. Οι δράσεις 11.1.1 και 11.2.1 που αφορούν τη φυτική παραγωγή, εφαρμόζονται σε γεωργική γη με αροτραίες και μόνιμες (δενδρώνες, αμπελώνες) καλλιέργειες. Οι επιλέξιμες καλλιέργειες και κατηγορίες καλλιεργειών αναφέρονται αναλυτικά στους Πίνακες Α και Β του άρθρου 9 της παρούσας.

Εξαιρούνται οι καλλιέργειες, τα προϊόντα των οποίων χρησιμοποιούνται για ενεργειακούς σκοπούς, καθώς και οι υδροπονικές καλλιέργειες.

2. Στις δράσεις 11.1.2 και 11.2.2 που αφορούν τη ζωική παραγωγή, δύνανται να ενταχθούν οι εκτροφές που αναφέρονται στους πίνακες Γ και Δ του άρθρου 9 της παρούσας, για τις οποίες εκτροφές υπάρχει βοσκότοπος, ο οποίος έχει δηλωθεί στην τελευταία ΕΑΕ του υποψηφίου μαζί με τα εκτρεφόμενα ζώα. Ειδικά όσον αφορά τις κατεχόμενες κυψέλες και παραφυάδες πρέπει να έχουν δηλωθεί στην τελευταία ΕΑΕ.

Στη βοοτροφία συμπεριλαμβάνονται η αγελαδοτροφία και η βουβαλοτροφία. Επιλέξιμα για ενίσχυση είναι τα βοοειδή άνω των 6 μηνών και τα αιγοπρόβατα άνω των 12 μηνών, τα οποία έχουν σημανθεί σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.

Άρθρο 6
Κριτήρια επιλεξιμότητας δικαιούχων

Α. Δικαιούχοι του μέτρου μπορούν να κριθούν φυσικά και νομικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών ή νομικών προσώπων, τα οποία είναι ενεργοί γεωργοί, σύμφωνα με την παρ. 13 του άρθρου 4 της παρούσας.

Β. Δεν δύναται να κριθούν δικαιούχοι των ενισχύσεων της παρούσας απόφασης, έστω κι αν πληρούν τις προϋποθέσεις της παρ. Α του παρόντος άρθρου, οι ακόλουθες κατηγορίες υποψηφίων:

1. Όσοι έχουν ενταχθεί στο καθεστώς της πρόωρης συνταξιοδότησης ή οι σύζυγοι αυτών.

2. Διάδοχοι πρόωρης συνταξιοδότησης για τους οποίους έχει εκδοθεί απόφαση αποκλεισμού από τη λήψη οποιασδήποτε ενίσχυσης στον αγροτικό τομέα για δέκα έτη.

3. Όσοι έχουν αποβληθεί από γεωργοπεριβαλλοντικό μέτρο ή δράση στη Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, λόγω υποβολής εκ προθέσεως ανακριβών στοιχείων και δεν έχει παρέλθει χρονικό διάστημα δύο ημερολογιακών ετών από την αποβολή.

Γ. Επιλέξιμοι προς ένταξη στο υπομέτρο 11.1 «Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής» είναι οι υποψήφιοι που κατέχουν νεοεντασσόμενα στο σύστημα ελέγχου για τη βιολογική γεωργία σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 834/2007 αγροτεμάχια, βοσκοτόπους ή εκτροφές ή κατεχόμενες κυψέλες και παραφυάδες, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 11 του άρθρου 4 της παρούσας.

Δ. Επιλέξιμοι προς ένταξη στο υπομέτρο 11.2 «Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής», είναι υποψήφιοι που κατέχουν αγροτεμάχια, βοσκοτόπους ή εκτροφές ή κατεχόμενες κυψέλες και παραφυάδες, τα οποία είναι ενταγμένα στο σύστημα ελέγχου της βιολογικής γεωργίας, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 834/2007, μέσω σύμβασης με Οργανισμό Πιστοποίησης και Ελέγχου, η οποία έχει συναφθεί μέχρι και την 31/12/2020.

Οι εν λόγω υποψήφιοι, εφόσον έχουν στην κατοχή τους αγροτεμάχια, βοσκοτόπους, εκτροφές ή κατεχόμενες κυψέλες και παραφυάδες, που δεν συμπεριλαμβάνονται στην ανωτέρω αναφερόμενη σύμβαση με Φορέα Πιστοποίησης και Ελέγχου μέχρι και την 31/12/2020, είναι επιλέξιμοι προς ένταξη και στο υπομέτρο 11.1 «Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής» για τα εν λόγω αγροτεμάχια, βοσκοτόπους, εκτροφές ή κατεχόμενες κυψέλες και παραφυάδες.

Ε. Ένας υποψήφιος δύναται να υποβάλει αίτηση στήριξης σε όσες δράσεις του Μέτρου 11 επιθυμεί.

ΣΤ. Ένας υποψήφιος μπορεί να υποβάλει αίτηση στήριξης σε περισσότερες από μία δράσεις των Μέτρων 10 «Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα» και 11 «Βιολογική Γεωργία» του ΠΑΑ 2014-2020, για διαφορετικά αγροτεμάχια, εκτροφές ή βοσκοτόπους από αυτά που αιτείται για ένταξη στο Μέτρο 11, στο πλαίσιο της παρούσας.

Άρθρο 7
Κριτήρια ένταξης εκμετάλλευσης

Τα κριτήρια για την ένταξη μιας εκμετάλλευσης στο Μέτρο 11 διακρίνονται σε:

α) κριτήρια επιλεξιμότητας, τα οποία πρέπει να συντρέχουν τόσο κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης όσο και καθ’ όλη τη διάρκεια της δέσμευσης, και

β) κριτήρια επιλογής.

Α. Κριτήρια επιλεξιμότητας εκμετάλλευσης

Προκειμένου να ενταχθούν σε κάποια από τις δράσεις του Μέτρου 11, τα αιτούμενα προς ένταξη αγροτεμάχια, κατεχόμενες κυψέλες και παραφυάδες, βοσκότοποι και ζωικό κεφάλαιο, κατά περίπτωση, πρέπει να πληρούν τα παρακάτω κριτήρια επιλεξιμότητας:

1. Να είναι δηλωμένα στην τελευταία ΕΑΕ του ενδιαφερόμενου.

2. Να κατέχονται νόμιμα.

3. Στην περίπτωση των μόνιμων φυτειών (δενδρώδεις καλλιέργειες, μικρόκαρπες/δάσους, ακτινίδιο και αμπελώνες) τα προς ένταξη αγροτεμάχια θα πρέπει να είναι δηλωμένα στην τελευταία ΕΑΕ του ενδιαφερόμενου με επιλέξιμη για τη δέσμευση μόνιμη καλλιέργεια.

4. Ειδικά για τις δράσεις του υπομέτρου 11.2, να περιλαμβάνονται μέχρι και την 31/12/2020 σε ενεργή σύμβαση με ΟΕ&Π, και συνεπώς:

α) βρίσκονται σε στάδιο βιολογικής παραγωγής, ή

β) βρίσκονται σε στάδιο μετατροπής από τη συμβατική στη βιολογική γεωργία κατά την 31/12/2020, δεδομένου ότι στη φάση μετατροπής εφαρμόζονται ήδη οι διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) 834/2007 περί βιολογικού τρόπου παραγωγής, ή

γ) βρίσκονται σε στάδιο υποβιβασμού κατά την 31/12/2020.

5. Επιλέξιμα για ενίσχυση είναι τα βοοειδή άνω των 6 μηνών, τα αιγοπρόβατα άνω των 12 μηνών και οι κατεχόμενες κυψέλες και παραφυάδες, τα οποία έχουν σημανθεί σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.

6. Αποκλείονται από την ένταξη:

α) αγροτεμάχια που είναι ενταγμένα στο μέτρο της δάσωσης γεωργικών γαιών,

β) αγροτεμάχια ή βοσκότοποι ή εκτροφές που είναι ενταγμένα σε άλλες δράσεις των μέτρων 10, 11 και 14.

γ) αγροτεμάχια που είναι συνιδιόκτητα, με την έννοια της δήλωσης του αγροτεμαχίου με ποσοστό συνιδιοκτησίας μικρότερο του 100% στην τελευταία ΕΑΕ του υποψηφίου.

Β. Κριτήρια επιλογής εκμετάλλευσης

Οι υποψήφιοι, οι εκμεταλλεύσεις των οποίων πληρούν καταρχήν τα κριτήρια επιλεξιμότητας της παρ. Α για κάθε δράση και σε επίπεδο πρόσκλησης, κατατάσσονται βάση κριτηρίων επιλογής. Αν ο συνολικός προϋπολογισμός των αιτήσεων στήριξης στη δράση της αντίστοιχης Πρόσκλησης του Μέτρου 11 είναι μεγαλύτερος του ποσού που έχει προκηρυχθεί, ισχύουν οι κάτωθι αρχές κριτηρίων επιλογής:

Για την Δράση 11.1.1:

- Γεωργοί νεαρής ηλικίας
- Εντασσόμενη έκταση
- Εντασσόμενη έκταση που ανήκει σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές

Για την Δράση 11.2.1:

- Χρονική διάρκεια προηγούμενης εφαρμογής βιολογικού συστήματος
- Εντασσόμενη έκταση
- Επαγγελματίας Αγρότης
- Εντασσόμενη έκταση που ανήκει σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές

Για την Δράση 11.1.2:

- Γεωργοί νεαρής ηλικίας
- Βιολογική παραγωγή ζωοτροφών

Για την Δράση 11.2.2:

- Χρονική διάρκεια προηγούμενης εφαρμογής βιολογικού συστήματος
- Βιολογική παραγωγή ζωοτροφών
- Επαγγελματίας Αγρότης

Για τους υποψήφιους των μελισσοκομικών εκμεταλλεύσεων οι οποίοι πληρούν καταρχήν τα κριτήρια επιλεξιμότητας της παρ. Α., για τις δράσεις 11.1.2 και 11.2.2 εφαρμόζεται η αρχή του κριτηρίου επιλογής «Γεωργοί νεαρής ηλικίας» και «Χρονική διάρκεια προηγούμενης εφαρμογής βιολογικού συστήματος», αντίστοιχα.

Η ανάλυση των κριτηρίων επιλογής θα περιγραφεί στη σχετική πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Άρθρο 8
Γραμμή βάσης - Δεσμεύσεις δικαιούχων

Α. Οι δικαιούχοι δεσμεύονται να τηρούν, κατ' έτος και καθ' όλη τη διάρκεια των δεσμεύσεών τους, τη αντίστοιχη γραμμή βάσης της δράσης, όπως αυτή ορίζεται στο Παράρτημα Ι της παρούσας.

Β. Οι δεσμεύσεις των δικαιούχων εκκινούν από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης Πράξεων του Μέτρου 11 που τους περιλαμβάνει και είναι τριετούς διάρκειας.

Γ. Οι δικαιούχοι δεσμεύονται:

1. Κατ' έτος, να καλύπτονται από νόμιμη σύμβαση με σύμβουλο, ο οποίος υπάγεται στον κλάδο ΠΕ Γεωπόνων ή ΤΕ Τεχνολόγων Γεωπονίας.

Η σύμβαση, η οποία θα συνοδεύεται από το πτυχίο και τη βεβαίωση μέλους του ΓΕΩΤΕΕ σε περίπτωση που ο σύμβουλος είναι απόφοιτος ΑΕΙ ή από το πτυχίο Τεχνολόγου Γεωπόνου σε περίπτωση που ο σύμβουλος είναι απόφοιτος ΑΤΕΙ, θα πρέπει να συναφθεί και να κατατεθεί στις αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες του ΟΠΕΚΕΠΕ μέσω του ΠΣ εντός τριών (3) μηνών, συνοδευόμενη από την Έναρξη Επιτηδεύματος/Εργασιών του συμβούλου:

α) Από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης Πράξεων που εκδίδεται μετά την ολοκλήρωση της πρόσκλησης για τους αρχικούς δικαιούχους που εγκρίνονται με βάση αυτήν

β) Από την ημερομηνία έκδοσης Τροποποιητικής Απόφασης Ένταξης Πράξεων για τους νέους δικαιούχους που εκδίδεται μετά από μεταβίβαση τεχνικού δελτίου σε αυτούς.

Η δέσμευση αυτή, δεν ισχύει όταν ο δικαιούχος υπάγεται ο ίδιος στον κλάδο ΠΕ Γεωπόνων ή ΤΕ Τεχνολόγων Γεωπονίας. Στην περίπτωση αυτή, υποχρεούται, να καταθέσει επικυρωμένο αντίγραφο του πτυχίου του και τη βεβαίωση μέλους του ΓΕΩΤΕΕ σε περίπτωση που ο δικαιούχος είναι απόφοιτος ΑΕΙ ή από το πτυχίο Τεχνολόγου Γεωπόνου σε περίπτωση που ο δικαιούχος είναι απόφοιτος ΑΤΕΙ, στις αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες του ΟΠΕΚΕΠΕ, μέσω του ΠΣ, εντός τριών (3) μηνών:

α) Από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης Πράξεων που εκδίδεται μετά την ολοκλήρωση της πρόσκλησης για τους αρχικούς δικαιούχους που εγκρίνονται με βάση αυτήν

β) Από την ημερομηνία έκδοσης Τροποποιητικής Απόφασης Ένταξης Πράξεων για τους νέους δικαιούχους που εκδίδεται μετά από μεταβίβαση τεχνικού δελτίου σε αυτούς.

Ο δικαιούχος οφείλει να τηρεί αντίγραφο της εν λόγω σύμβασης, ή το επικυρωμένο αντίγραφο του πτυχίου του κατά περίπτωση στο φάκελο δικαιούχου και να την προσκομίζει σε οποιοδήποτε έλεγχο του ζητηθεί.

Κάθε σύμβαση πρέπει να έχει ελάχιστη διάρκεια 12 μηνών και να καλύπτει ένα ολόκληρο έτος εφαρμογής. Πριν την παρέλευση του έτους, και για κάθε επόμενο έτος, ο δικαιούχος υποχρεούται να ενημερώνει, μέσω του ΠΣ, την αρμόδια περιφερειακή υπηρεσία του ΟΠΕΚΕΠΕ για κάθε αλλαγή, καταγγελία, ανανέωση κ.λπ., που αφορά στη σύμβαση με το σύμβουλο.

Ο σύμβουλος υποχρεούται να ενημερώνει το δικαιούχο σε ότι αφορά στην ορθή εφαρμογή των απαιτήσεων του Μέτρου καθώς και της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για τη βιολογική παραγωγή. Επιπλέον, οφείλει να συμβουλεύει το δικαιούχο για τις βέλτιστες πρακτικές, καθώς και για τα οφέλη της βιολογικής παραγωγής.

Επιπρόσθετα, υποχρεούται να ενημερώνει την αρμόδια περιφερειακή υπηρεσία του ΟΠΕΚΕΠΕ, για τυχόν μη τήρηση των υποχρεώσεων ή μονομερούς διακοπής της σύμβασης από πλευράς δικαιούχου.

2. Να κατέχονται νόμιμα για κάθε έτος και για όλη την περίοδο δέσμευσης, τα αγροτεμάχια/βοσκότοποι, το είδος των ζώων, οι κατεχόμενες κυψέλες και παραφυάδες που εντάχθηκαν στο Μέτρο 11.

3. Να διατηρούν σταθερό το μέγεθος της έκτασης των αγροτεμαχίων/βοσκοτόπων και το είδος των ζώων, τον αριθμό των κατεχόμενων κυψελών και παραφυάδων με τα οποία εντάχθηκαν στο μέτρο, πλην των περιπτώσεων ανωτέρας βίας - εξαιρετικών περιστάσεων.

4. Να διατηρούν σταθερά τα αγροτεμάχια με τα οποία έχουν ενταχθεί στο μέτρο, καθώς δεν επιτρέπεται η αλλαγή των αγροτεμαχίων για τα οποία έχουν αναληφθεί οι δεσμεύσεις της παρούσας.

Στην περίπτωση των βοσκοτόπων, τμήματα αυτών δύνανται να ανανεώνονται με τμήματα άλλων βοσκοτόπων.

5. Να τηρούν τις απαιτήσεις της βιολογικής γεωργίας, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 834/2007 του Συμβουλίου, τον Κανονισμό (ΕΚ) 889/2008 της Επιτροπής, και τις εθνικές διατάξεις που εκδίδονται για την εκτέλεση εφαρμογής αυτών, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, με την προϋπόθεση της τήρησης της λοιπής εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για τις αντίστοιχες συμβατικές καλλιέργειες, εκτροφές ή συμβατική μελισσοκομία και τα προϊόντα τους, καθ' όλη τη διάρκεια της δέσμευσης.

6. Να υποβάλλουν κατ' έτος αίτηση πληρωμής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14 της παρούσας.

7. Να δέχονται και να διευκολύνουν όλους τους προβλεπόμενους ελέγχους από τα αρμόδια εθνικά και ενωσιακά ελεγκτικά όργανα.

8. Να τηρούν φάκελο δικαιούχου, όπως ορίζεται στην παρ. 18 του άρθρου 4 της παρούσας, ο οποίος φυλάσσεται για τρία (3) επιπλέον έτη μετά την ολοκλήρωση των δεσμεύσεων.

9. Για τις Δράσεις 11.1.1 και 11.2.1 οι δεσμεύσεις εφαρμόζονται σε σταθερά αγροτεμάχια καθ' όλη τη διάρκεια της τριετίας, τα οποία κατέχονται νόμιμα κατ' έτος και καθ' όλη την περίοδο της δέσμευσης. Το ελάχιστο μέγεθος των υπό ένταξη αγροτεμαχίων/βοσκοτόπων που έχει δηλωθεί στην ΕΑΕ του υποψηφίου να ανέρχεται σε

0,1 Ha (εκτάρια). Το ελάχιστο μέγεθος εκμετάλλευσης στο οποίο εφαρμόζεται η δράση θα πρέπει να ανέρχεται σε 0,2 Ha για αροτραίες καλλιέργειες, 0,3 Ha για μόνιμες φυτείες και 0,3 Ha για μεικτές εκμεταλλεύσεις. Όσον αφορά την ομάδα καλλιέργειας "Ελαιοκομία", η ελάχιστη πυκνότητα φύτευσης ελαιοτεμαχίων ανέρχεται σε 80 ελαιόδεντρα/Ha προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι πρόκειται για συστηματικό ελαιώνα.

10. Για τις Δράσεις 11.1.2 και 11.2.2, οι κατεχόμενες κυψέλες και παραφυάδες που διατηρεί κατ' έτος ο δικαιούχος θα πρέπει να είναι καταχωρημένες στο Εθνικό Ηλεκτρονικό Μελισσοκομικό Μητρώο και ο ελάχιστος αριθμός αυτών να είναι 5.

11. Οι δικαιούχοι των δράσεων του υπομέτρου 11.1 που κατέχουν αγροτεμάχια/βοσκοτόπους και το είδος των ζώων, κατεχόμενες κυψέλες και παραφυάδες, τα οποία δεν είναι ενταγμένα στο σύστημα ελέγχου της βιολογικής γεωργίας μέχρι την ημερομηνία της πρόσκλησης, υποχρεούνται να συνάψουν σύμβαση με ΟΕ&Π εντός χρονικού διαστήματος δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία δημοσιοποίησης της απόφασης ένταξης πράξεων, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα άρθρα 12 και 13 της παρούσας.

12. Οι κατεχόμενες κυψέλες και οι μεταβολές στον αριθμό τους δηλώνονται στο Μητρώο, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 4 του άρθρου 7 της υπ' αρ. 140/106513/16-04-2021 απόφασης της Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων "Εθνικό Ηλεκτρονικό Μελισσοκομικό Μητρώο" (Β΄ 1560).

13. Στην περίπτωση που δικαιούχος στο πλαίσιο μιας Πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος του Μέτρου, ενταχθεί και σε άλλη Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος της δράσης με διαφορετικά αγροτεμάχια, κατεχόμενες κυψέλες και παραφυάδες, βοσκότοπους και ζωικό κεφάλαιο, οι εκμεταλλεύσεις δεν ενοποιούνται και οι δεσμεύσεις εφαρμόζονται σε κάθε τμήμα της εκμετάλλευσης ξεχωριστά.

Δ. Σε περίπτωση αλλαγής των προβλεπόμενων δεσμεύσεων στο πλαίσιο του Μέρου 11, οι δικαιούχοι μπορούν:

α) Να συνεχίσουν τη βιολογική παραγωγή βάσει των νέων προβλέψεων, με τη σχετική προσαρμογή των δεσμεύσεών τους.

β) Να σταματήσουν τις εν λόγω δεσμεύσεις χωρίς την απαίτηση για επιστροφή των ενισχύσεων ως αχρεωστήτως καταβληθέντες.

Σε περίπτωση που οι αναληφθείσες δεσμεύσεις εκτείνονται στην επόμενη προγραμματική περίοδο, προβλέπονται οι ανωτέρω δύο δυνατότητες των δικαιούχων έτσι ώστε να καθίσταται δυνατή η προσαρμογή των δεσμεύσεών τους στο νομικό καθεστώς της επόμενης προγραμματικής περιόδου.

Άρθρο 9

Ύψος ενίσχυσης

Τα ετήσια ύψη ενίσχυσης ανά δράση περιγράφονται στους παρακάτω πίνακες.

Δράση 11.1.1: Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία

Τα μέγιστα ετήσια ύψη ενίσχυσης ανά είδος καλλιέργειας περιγράφονται στον Πίνακα Α, ως ακολούθως:

Πίνακας Α: Μέγιστο ύψος ενίσχυσης σε €/Ha/έτος για τη δράση 11.1.1

ΕΙΔΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΑΠΩΛΕΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΔΑΠΑΝΕΣ		ΜΕΓΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ €/Ha/έτος
	Με περίοδο μετατροπής	Εργαστηριακές αναλύσεις (πρόσθετο κόστος)	Πιστοποίηση (κόστος συναλλαγής)	Με περίοδο μετατροπής
Ελαιοκομία	629	-	-	629
Σταφίδα	669	-	-	669
Επιτραπέζια σταφύλια	850	-	-	850
Σταφύλια οινοποιήσιμα	795	-	-	795
Μηλοειδή	594	-	-	594
Πυρηνόκαρπα	850	-	-	850
Εσπεριδοειδή	295	-	-	295
Αραβόσιτος κτηνοτροφικός	550	-	-	550
Αραβόσιτος εδώδιμος	513	-	-	513
Χειμερινά σιτηρά	72	-	-	72
Ρύζι	321	-	-	321
Μηδική, τριφύλλι	535	-	-	535

Άλλα κτηνοτροφικά ψυχανθή	380	-	-	380
Όσπρια	406	-	-	406
Βαμβάκι	446	-	-	446
Λινάρι, ελαιοκράμβη, Ηλίανθος, Σόργο και άλλες αροτραίες καλλιέργειες	479	-	-	479
Αρωματικά-Φαρμακευτικά φυτά	550	-	-	550
Ροδιά	850	-	-	850
Ακτινίδιο	850	-	-	850
Συκιά	850	-	-	850
Μικρόκαρπες/Δάσους	850	-	-	850
Αβοκάντο	850	-	-	850
Ακρόδρυα	850	-	-	850
Καπνός	550	-	-	550
Φυλλώδη Λαχανικά-Σταυρανθή/Βολβώδη/Καρότο/Πατάτα	550	-	-	550
Φραγκόσυκα	850	-	-	850
Αγκινάρα	600	-	-	600
Φασολάκια υπαίθρια	600	-	-	600
Φασολάκια θερμοκηπίου	600	-	-	600
Αρακάς (χλωρός)	600	-	-	600
Κουκιά (χλωρά)	600	-	-	600
Μπάμια (λοβός)	600	-	-	600
Καρπούζι υπαίθριο	600	-	-	600
Καρπούζι θερμοκηπίου	600	-	-	600
Πεπόνι υπαίθριο	600	-	-	600
Πεπόνι θερμοκηπίου	600	-	-	600
Φράουλα υπαίθρια	600	-	-	600
Φράουλα θερμοκηπίου	600	-	-	600
Αγγούρι υπαίθριο	600	-	-	600
Αγγούρι θερμοκηπίου	600	-	-	600
Γλυκοπατάτα	600	-	-	600
Τομάτα υπαίθρια	550	-	-	550
Τομάτα θερμοκηπίου	600	-	-	600
Αρωματικά κουζίνας (Μάραθος, Άνηθος, Σέλινο, Μαϊντανός, Ρίγανη κ.λπ.)	600	-	-	600
Άγρια Λαχανευόμενα (Ραδίκι, Σέσκουλο, Βλίτα, Σπανάκι, Σταμναγκάθι κ.λπ.)	600	-	-	600
Πιπεριά υπαίθρια	550	-	-	550
Πιπεριά θερμοκηπίου	600	-	-	600
Μελιτζάνα υπαίθρια	550	-	-	550
Μελιτζάνα θερμοκηπίου	600	-	-	600

Δράση 11.2.1: Ενισχύσεις για τη διατήρηση σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία
Τα μέγιστα ετήσια ύψη ενίσχυσης ανά είδος καλλιέργειας περιγράφονται στον Πίνακα Β, ως ακολούθως:

Πίνακας Β: Μέγιστο ύψος ενίσχυσης σε €/Ha/έτος για τη δράση 11.2.1

ΕΙΔΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΑΠΩΛΕΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΔΑΠΑΝΕΣ		ΜΕΓΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ €/Ha/ έτος
	Χωρίς περίοδο μετατροπής	Εργαστηριακές αναλύσεις (πρόσθετο κόστος)	Πιστοποίηση (κόστος συναλλαγής)	Χωρίς περίοδο μετατροπής
Ελαιοκομία	415	-	40	455
Σταφίδα	483	-	103	586
Επιτραπέζια σταφύλια	735	-	115	850
Σταφύλια οινοποιήσιμα	499	-	108	607
Μηλοειδή	394	-	88	482
Πυρηνόκαρπα	766	-	84	850
Εσπεριδοειδή	225	-	59	284
Αραβόσιτος κτηνοτροφικός	516	-	34	550
Αραβόσιτος εδώδιμος	452	-	42	494
Χειμερινά σιτηρά	51	-	19	70
Ρύζι	311	-	85	396
Μηδική, τριφύλλι	506	-	18	524
Άλλα κτηνοτροφικά ψυχανθή	353	-	88	441
Όσπρια	353	-	88	441
Βαμβάκι	431	-	35	466
Λινάρι, ελαιοκράμβη, Ηλίανθος, Σόργο και άλλες αροτραίες καλλιέργειες	336	-	107	443
Αρωματικά-Φαρμακευτικά φυτά	375	-	175	550
Ροδιά	725	-	125	850
Ακτινίδιο	745	-	75	820
Συκιά	730	-	120	850
Μικρόκαρπες/Δάσους	725	-	125	850
Αβοκάντο	700	-	150	850
Ακρόδρυα	506	-	60	566
Καπνός	400	-	150	550
Φυλλώδη Λαχανικά - Σταυρανθή/Βολβώδη/ Καρότο/Πατάτα	488	-	62	550
Φραγκόσυκα	762	-	88	850
Αγκινάρα	481,48	-	118,52	600
Φασολάκια υπαίθρια	481,48	-	118,52	600
Φασολάκια θερμοκηπίου	480	-	120	600
Αρακάς (χλωρός)	488,37	-	111,63	600
Κουκιά (χλωρά)	482,35	-	117,65	600
Μπάμια (λοβός)	496,55	-	103,45	600

Καρπούζι υπαίθριο	497	-	103	600
Καρπούζι θερμοκηπίου	530,1	-	69,9	600
Πεπόνι υπαίθριο	481,82	-	118,18	600
Πεπόνι θερμοκηπίου	485,71	-	114,29	600
Φράουλα υπαίθρια	485,03	-	114,97	600
Φράουλα θερμοκηπίου	480	-	120	600
Αγγούρι υπαίθριο	483,58	-	116,42	600
Αγγούρι θερμοκηπίου	480	-	120	600
Γλυκοπατάτα	480	-	120	600
Τομάτα υπαίθρια	462	-	88	550
Τομάτα θερμοκηπίου	485,29	-	114,71	600
Αρωματικά κουζίνας (Μάραθος, Άνηθος, Σέλινο, Μαϊντανός, Ρίγανη κ.λπ.)	480	-	120	600
Άγρια Λαχανευόμενα (Ραδίκι, Σέσκουλο, Βλίτα, Σπανάκι, Σταμναγκάθι κ.λπ.)	481,69	-	118,31	600
Πιπεριά υπαίθρια	462	-	88	550
Πιπεριά θερμοκηπίου	482,14	-	117,86	600
Μελιτζάνα υπαίθρια	462	-	88	550
Μελιτζάνα θερμοκηπίου	482,14	-	117,86	600

Δράση 11.1.2: Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία και μελισσοκομία

Τα ετήσια ύψη ενίσχυσης για πυκνότητα βόσκησης 1ΜΖΚ/Ha, περιγράφονται στον Πίνακα Γ, ως ακολούθως:

Πίνακας Γ: Ύψος ενίσχυσης σε €/Ha/έτος για τη δράση 11.1.2

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΖΩΟΥ	ΔΙΑΦΥΓΟΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	ΚΟΣΤΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	ΜΕΓΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ €/Ha/έτος ή €/κατεχόμενη κυψέλη ή παραφυάδα/έτος
		ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	
Αιγοπρόβατα	211	-	211
Βοοειδή με κρεατοπαραγωγική/μικτή κατεύθυνση	267	-	267
Βοοειδή με γαλακτοπαραγωγική κατεύθυνση	333	-	333
Κατεχόμενες κυψέλες/παραφυάδες	26,39	-	26,39

Δράση 11.2.2: Ενισχύσεις για τη διατήρηση σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία

Τα ετήσια ύψη ενίσχυσης για πυκνότητα βόσκησης 1ΜΖΚ/Ha, περιγράφονται στον Πίνακα Δ, ως ακολούθως:

Πίνακας Δ: Ύψος ενίσχυσης σε €/Ha/έτος για τη δράση 11.2.2

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΖΩΟΥ	ΔΙΑΦΥΓΟΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	ΚΟΣΤΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	ΜΕΓΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ €/Ha/έτος ή €/κατεχόμενη κυψέλη ή παραφυάδα/έτος
		ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	
Αιγοπρόβατα	211	36	247
Βοοειδή με κρεατοπαραγωγική/μικτή κατεύθυνση	267	13	280
Βοοειδή με γαλακτοπαραγωγική κατεύθυνση	333	14	347
Κατεχόμενες κυψέλες/παραφυάδες	26,39	6,5	32,89

Τα ύψη ενίσχυσης των πινάκων Γ και Δ, έχουν υπολογιστεί για πυκνότητες βόσκησης 1 ΜΖΚ ανά εκτάριο (Ha). Αν η πυκνότητα βόσκησης για την ενταγμένη εκμετάλλευση είναι μικρότερη του 1ΜΖΚ ανά εκτάριο (Ha), η ενίσχυση ανά εκτάριο (Ha) υπολογίζεται με τον πολλαπλασιασμό της πυκνότητας βόσκησης με την αντίστοιχη ενίσχυση του σχετικού πίνακα. Αν η πυκνότητα βόσκησης της ενταγμένης εκμετάλλευσης είναι μεγαλύτερη του 1ΜΖΚ ανά εκτάριο (Ha), η ενίσχυση ανά εκτάριο (Ha) μεταβάλλεται και αντιστοιχεί σε εκείνη του σχετικού πίνακα πολλαπλασιαζόμενη κατά μέγιστο επί 1,29. Οι δαπάνες πιστοποίησης υπολογίζονται και καταβάλλονται σε ετήσια βάση και μέχρι το ύψος που αναφέρεται στους Πίνακες του παρόντος άρθρου, μόνο αν πραγματοποιηθούν και αποδειχθούν με παραστατικά (Παραστατικά Συμμόρφωσης Ειδικών Διατάξεων) του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ΚΦΑΣ).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Άρθρο 10
Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος - Δημοσιοποίηση του Προγράμματος

1. Η ΕΥΔ ΠΑΑ ενημερώνει τον ΕΦΔ για την έκδοση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, καθορίζοντας το συνολικό ποσό της δημόσιας δαπάνης.

2. Ο ΕΦΔ προωθεί προς υπογραφή στον Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥπΑΑΤ), σχέδιο πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, για την υποβολή αιτήσεων στήριξης από τους υποψηφίους.

3. Στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ορίζονται τα κατωτέρω:

α) οι προκηρυσσόμενες δράσεις,

β) το συνολικό ποσό της δημόσιας ενίσχυσης καθώς και τα ύψη ενίσχυσης,

γ) οι αρμόδιοι φορείς,

δ) οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια επιλεξιμότητας που πρέπει να πληρούν οι δυνητικοί δικαιούχοι και εκμεταλλεύσεις καθώς και τα σχετικά κριτήρια επιλογής,

ε) ο τόπος και οι προθεσμίες υποβολής των αιτήσεων στήριξης,

στ) η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων στήριξης,

ζ) οι ακολουθούμενες διαδικασίες σύμφωνα με το εγκεκριμένο ΣΔΕ,

η) οι δεσμεύσεις των δικαιούχων,

θ) οι προβλεπόμενες μειώσεις - κυρώσεις και η διαδικασία υπολογισμού πληρωμής,

ι) η ενημέρωση των υποψηφίων ότι τα στοιχεία τους θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με τα άρθρα 111 ως 113 του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 και ότι τα στοιχεία ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της χώρας. Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι διατάξεις των Κανονισμών (ΕΕ) 2016/679 και (ΕΕ) 2018/1725, περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

4. Μετά την έκδοση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και με ευθύνη του ΕΦΔ, αυτή αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ και του ΕΣΠΑ, ώστε να εξασφαλίζεται ότι όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι έλαβαν εγκαίρως γνώση της ύπαρξης και του περιεχομένου της.

Επιπλέον, διαβιβάζεται:

α) στις Περιφέρειες της χώρας,

β) στον ΟΠΕΚΕΠΕ ώστε να τη διαβιβάσει στις κατά τόπους περιφερειακές του υπηρεσίες, οι οποίες με τη σειρά τους να τη διαβιβάσουν στους Δήμους της περιοχής ευθύνης τους,

γ) στο ΓΕΩΤΕΕ,

με την επισήμανση ότι αυτή πρέπει να δημοσιοποιηθεί με κάθε πρόσφορο μέσο, με στόχο την ευρεία δημοσιοποίησή της.

Σε κάθε περίπτωση, τηρείται αρχείο από τον ΕΦΔ με τα αποδεικτικά στοιχεία δημοσιοποίησης της πρόσκλησης.

Το κείμενο που δημοσιεύεται μπορεί να αποτελεί περίληψη της πλήρους πρόσκλησης και να παραπέμπει σε αναλυτικό πληροφοριακό υλικό, το οποίο τίθεται στη διάθεση των υποψηφίων σε έντυπη ή/και σε ηλεκτρονική μορφή, είτε από την έδρα των εμπλεκόμενων φορέων, είτε μέσω του διαδικτύου.

Όπου ενδείκνυται, λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα δημοσιοποίησης με τη συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων, όπως π.χ. οργάνωση ανοιχτών ημερίδων ενημέρωσης, οργάνωση Γραφείου Υποστήριξης (Help Desk) ώστε να παρέχονται κατά ενιαίο και τυποποιημένο τρόπο πληροφορίες προς τους δυνητικούς δικαιούχους, κ.τ.λ.

5. Με ευθύνη του ΕΦΔ, τα στοιχεία της πρόσκλησης καταχωρίζονται στο ΟΠΣΑΑ. Με κατάλληλη υπηρεσία διαδικτύου που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ, τα στοιχεία της πρόσκλησης μεταφέρονται στο ΠΣ, ώστε να χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη της εφαρμογής που θα επιτρέπει την ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων στήριξης.

Άρθρο 11
Υποβολή αιτήσεων στήριξης

1. Υποβολή αίτησης στήριξης από τους υποψηφίους:

Προκειμένου οι υποψήφιοι να ενταχθούν στη δράση, υποβάλλουν ηλεκτρονικά αίτηση στήριξης, μέσω του ΠΣ, εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Εφόσον η ηλεκτρονική αίτηση στήριξης υποβληθεί επιτυχώς, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης, από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της υποβολής.

Ο υποψήφιος εκτυπώνει την οριστικοποιημένη αίτηση, την υπογράφει και τη φυλάσσει μαζί με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά στο φάκελο δικαιούχου. Ο υποψήφιος υποχρεούται να προσκομίζει τα πρωτότυπα παραστατικά σε οποιοδήποτε έλεγχο του ζητηθεί.

Το σύνολο των δικαιολογητικών της αίτησης στήριξης, αναρτώνται από τον υποψήφιο σε ηλεκτρονική μορφή στο ΠΣ, κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης.

Τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τήρηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας της δράσης και υποβάλλονται ως συνοδευτικά της αίτησης στήριξης, για το σύνολο των δράσεων, περιγράφονται αναλυτικά στην Πρόσκληση.

Η ορθή καταχώριση και υποβολή της αίτησης στο ΠΣ, η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου και η εμπρό-

θεσμη οριστικοποίησή της, ανήκει στην αποκλειστική ευθύνη του υποψηφίου.

Σε κάθε περίπτωση, διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ιδίως θα λαμβάνεται η συναίνεση των υποψηφίων για την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή της παρούσας.

2. Η αίτηση στήριξης απευθύνεται στον ΕΦΔ και αντιστοιχεί στην περιφερειακή υπηρεσία του ΟΠΕΚΕΠΕ στην περιοχή όπου βρίσκεται η έδρα της εκμετάλλευσης, όπως αυτή έχει δηλωθεί στην πλέον πρόσφατη ΕΑΕ.

3. Διόρθωση - ανάκληση των αιτήσεων στήριξης πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής τους:

Οι υποψήφιοι μπορούν να διορθώνουν την αίτηση στήριξης και τα συνυποβληθέντα δικαιολογητικά, ακόμη και μετά την οριστική υποβολή της, εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση. Για το σκοπό αυτό οι υποψήφιοι ακολουθούν τη διαδικασία που προβλέπεται στην παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

Οι υποψήφιοι δύνανται επίσης να ανακαλέσουν την αίτηση στήριξης εντός της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων στήριξης, εν όλω ή εν μέρει μετά από αίτημά τους, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 809/2014 της Επιτροπής. Το εν λόγω αίτημα ανάκλησης, επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρίσκονταν πριν υποβάλλει τα εν λόγω έγγραφα ή τμήματα των εν λόγω εγγράφων τα οποία ανακαλεί.

Άρθρο 12

Διοικητικός έλεγχος αιτήσεων στήριξης

Α. Προσωρινοί πίνακες

Μετά την υποβολή των αιτήσεων στήριξης, ο ΕΦΔ, προβαίνει στο διοικητικό έλεγχο του συνόλου των αιτήσεων στήριξης.

Ο διοικητικός έλεγχος διενεργείται μηχανογραφικά στο σύνολο των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης, και περιλαμβάνει διασταυρωτικούς ελέγχους με άλλες βάσεις δεδομένων (π.χ. ΟΣ, ΚΕΠΥΟ, ΗΒΔ, Ηλεκτρονικό Μελισσοκομικό Μητρώο, κ.λπ.).

Ο έλεγχος των αιτήσεων στήριξης περιλαμβάνει κατ’ ελάχιστον τα παρακάτω:

1. το εμπρόθεσμο της υποβολής,
2. την πληρότητα της αίτησης,
3. την κάλυψη των κριτηρίων επιλεξιμότητας,
4. τη βαθμολόγηση της αίτησης με βάση τα κριτήρια επιλογής,
5. τον προσδιορισμό του μέγιστου αιτούμενου ποσού ενίσχυσης για ολόκληρη την περίοδο της δέσμευσης.

Ο έλεγχος κάθε αίτησης στήριξης οφείλει να ολοκληρώνεται, συμπεριλαμβανομένης της μοριοδότησης της αίτησης βάσει των κριτηρίων επιλογής και του προσδιορισμού του ποσού ενίσχυσης, ακόμα και αν η αίτηση στήριξης δεν πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας.

Επιτόπιος έλεγχος κατά την αξιολόγηση της αίτησης στήριξης, πραγματοποιείται μόνον σε περιπτώσεις καταγγελιών ή υπονοιών για απάτη, με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 16 της παρούσας.

Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου, ο ΕΦΔ δύναται να ζητήσει την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων, τα οποία υποβάλλονται εκ μέρους του υποψηφίου μέσω του ΠΣ, έως την καταληκτική προθεσμία υποβολής των ενδικοφανών προσφυγών, όπως αυτή ορίζεται στην παράγραφο Γ του παρόντος άρθρου.

Συμπληρωματικά στοιχεία είναι αυτά τα οποία, ενώ προβλέπονταν στην πρόσκληση, δεν υποβλήθηκαν λόγω παράλειψης του υποψηφίου και εκδόθηκαν πριν την υποβολή της αίτησης στήριξης.

Διευκρινίσεις είναι στοιχεία που ζητούνται με σκοπό την αποσαφήνιση των υποβληθέντων στοιχείων και την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της αίτησης στήριξης.

Εξασφαλίζεται ότι για τα πρόσωπα που μετέχουν στη διαδικασία του διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης, δεν υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων, μέσω υποβολής κατάλληλης δήλωσης στον ΕΦΔ.

Επιτόπιοι έλεγχοι πραγματοποιούνται μόνο σε περιπτώσεις καταγγελιών ή υπονοιών για απάτη. Οι επιτόπιοι έλεγχοι διενεργούνται από υπαλλήλους του ΕΦΔ, οι οποίοι δεν έχουν διενεργήσει τον διοικητικό έλεγχο των αιτήσεων στήριξης. Τα αποτελέσματα του επιτόπιου ελέγχου καταχωρούνται από τον ΕΦΔ στο ΠΣ.

Βάσει των ανωτέρω, για το σύνολο των αιτήσεων στήριξης που έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης, δημιουργείται μέσω του ΠΣ, προσωρινός πίνακας παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης. Οι παραδεκτές αιτήσεις κατατάσσονται με φθίνουσα βαθμολογική σειρά.

Στον προσωρινό πίνακα επισημαίνονται:

1. Οι αιτήσεις που επιλέγονται προς στήριξη.
2. Οι αιτήσεις που δεν επιλέγονται προς στήριξη.
3. Η δυνατότητα υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής, κατά την έννοια του άρθρου 25 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α’45), καθώς και η επισήμανση ότι η οριστική κρίση γίνεται μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης των ενδικοφανών προσφυγών που ενδεχομένως θα υποβληθούν.
4. Η προθεσμία υποβολής των ενδικοφανών προσφυγών.

Β. Δημοσιοποίηση προσωρινών πινάκων

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης και κατάταξης των αιτήσεων στήριξης, οι προσωρινοί πίνακες αναρτώνται στο ΠΣ και η ανάρτησή τους ανακοινώνεται στους διαδικτυακούς τόπους του ΥπΑΑΤ «www.minagric.gr», του ΠΑΑ «www.agrotikianaptixi.gr» και του ΟΠΕΚΕΠΕ «www.opekepe.gr».

Παράλληλα, ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχουν δηλώσει στην αίτησή τους, για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης και τους τρόπους πρόσβασής τους στους πίνακες. Ο κάθε δικαιούχος μέσω της πρόσβασης που έχει στο ΠΣ, δύναται να λάβει αναλυτική πληροφόρηση για τα αποτελέσματα της αξιολόγησής του.

Γ. Ενδικοφανείς προσφυγές

Οι υποψήφιοι δύνανται να υποβάλλουν ενδικοφανή προσφυγή μέσω του ΠΣ κατά των αποτελεσμάτων του

προσωρινού πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία αποστολής του ηλεκτρονικού μηνύματος της παρ. Β του παρόντος άρθρου. Στην προσφυγή του, ο υποψήφιος οφείλει να αναφέρει αναλυτικά τους λόγους υποβολής της προσφυγής καθώς και να επισυνάψει ηλεκτρονικά οποιοδήποτε επιπλέον δικαιολογητικό προκειμένου να αποδείξει το βάσιμο των λόγων της.

Οι ενδικοφανείς προσφυγές οι οποίες δεν αφορούν σε μηχανογραφική επαναξιολόγηση, εξετάζονται και αξιολογούνται από τριμελείς επιτροπές που συγκροτούνται με απόφαση του ΕΦΔ. Η προθεσμία αξιολόγησης των ενδικοφανών προσφυγών ορίζεται σε σχετική εγκύκλιο/οδηγίες που εκδίδει ο ΕΦΔ

Σε κάθε περίπτωση εξασφαλίζεται ότι πρόσωπα που έχουν λειτουργήσει ως ελεγκτές αίτησης στήριξης, δεν συμμετέχουν στη διαδικασία εξέτασης προσφυγής που αφορά τη συγκεκριμένη αίτηση στήριξης. Οι αποφάσεις λαμβάνονται σύμφωνα με την πλειοψηφική γνώμη των παρόντων μελών.

Τα τελικά αποτελέσματα της αξιολόγησης των ενδικοφανών προσφυγών θεωρούνται οριστικά και καταχωρίζονται στο ΠΣ από τον ΕΦΔ.

Για τις προσφυγές που δεν κρίθηκαν βάσιμες, οι προσφεύγοντες ενημερώνονται μέσω των αποτελεσμάτων του οριστικού πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης της παρ. Ε του παρόντος άρθρου.

Δ. Υπερδέσμευση

1. Μετά την αξιολόγηση των προσφυγών, ο ΕΦΔ προβαίνει, εφόσον απαιτείται, σε υπερδέσμευση του ποσού της πρόσκλησης με σκοπό:

i) Την ένταξη στη δράση των μη παραδεκτών αιτήσεων του προσωρινού πίνακα, οι οποίες μετά την εξέταση της σχετικής προσφυγής, κρίθηκαν παραδεκτές.

ii) Την προσαρμογή των στοιχείων των παραδεκτών αιτήσεων του προσωρινού πίνακα, για τις οποίες οι σχετικές προσφυγές κρίθηκαν βάσιμες.

2. Το ποσό της συνολικής δημόσιας ενίσχυσης μετά την υπερδέσμευση, μπορεί να ανέλθει έως το 110% της συνολικής δημόσιας ενίσχυσης που καθορίζεται στην πρόσκληση. Στην περίπτωση που το ποσοστό αυτό δεν επαρκεί για την κάλυψη των ανωτέρω ενεργειών ή και σε άλλες πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις, δύναται να αυξηθεί. Η εν λόγω αύξηση του προϋπολογισμού απαιτεί την έγκριση της ΕΥΔ ΠΑΑ, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος από τον ΕΦΔ προς την ΕΥΔ ΠΑΑ. Σε κάθε περίπτωση, εξασφαλίζεται η ένταξη όλων των αιτήσεων που μετά την θετική αξιολόγηση της σχετικής προσφυγής, συγκεντρώνουν βαθμολογία μεγαλύτερη ή ίση της τελευταίας πράξης που επιλέχθηκε προς στήριξη στον προσωρινό πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης.

Ε. Κατάρτιση οριστικού πίνακα και δημοσιοποίηση αυτού

1. Μετά την οριστικοποίηση του πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης, ο ΟΠΕΚΕΠΕ ενημερώνει μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου την ΕΥΕ ΠΑΑ και τον ΕΦΔ για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης.

Για την διασφάλιση της ορθής εκτέλεσης των διαδικασιών ένταξης, ο ΕΦΔ δύναται να διενεργεί δειγματοληπτικούς ελέγχους επί των διαδικασιών διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης, της σύνταξης του προσωρινού πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων, της αξιολόγησης των προσφυγών και της σύνταξης του οριστικού πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης της δράσης, πριν την δημοσιοποίηση αυτού και την έκδοση απόφασης ένταξης.

2. Για την ενημέρωση των υποψηφίων σχετικά με τη δημοσιοποίηση των οριστικών πινάκων παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης, ακολουθείται η διαδικασία που περιγράφεται στην παρ. Β του παρόντος άρθρου.

3. Το σύνολο των υποβληθεισών αιτήσεων, μαζί με τα αντίστοιχα αποτελέσματα των διοικητικών ελέγχων, μεταφέρονται από το ΠΣ στο ΟΠΣΑΑ, με χρήση κατάλληλης υπηρεσίας διαδικτύου.

ΣΤ. Δημοσιοποίηση στοιχείων υποψηφίων οριστικών πινάκων:

Για τα στοιχεία των υποψηφίων που δημοσιοποιούνται, εφαρμόζονται τα άρθρα 111-113 του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013 και παρέχεται ενημέρωση ότι αυτά ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της χώρας. Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι διατάξεις των Κανονισμών (ΕΕ) 2016/679 και (ΕΕ) 2018/1725 περί προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Άρθρο 13
Διαδικασία Έκδοσης Απόφασης Ένταξης
Πράξεων - Ανάκληση - Τροποποίηση

Α. Διαδικασία Έκδοσης Απόφασης Ένταξης Πράξεων

1. Για τις αιτήσεις που επιλέχθηκαν προς στήριξη (παραδεκτές αιτήσεις στήριξης), ο ΕΦΔ εκδίδει Απόφαση Ένταξης Πράξεων, το σχέδιο της οποίας δύναται να παράγεται από το ΟΠΣΑΑ με βάση τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις σχετικές αιτήσεις και τα αποτελέσματα του διοικητικού ελέγχου αυτών.

2. Ειδικά για τους δικαιούχους του υπομέτρου 11.1 οι οποίοι κατέχουν αγροτεμάχια τα οποία δεν είναι ενταγμένα στο σύστημα ελέγχου μέχρι την ημερομηνία της πρόσκλησης, για την έκδοση της Απόφασης Ένταξης Πράξεων, δεν απαιτείται η ύπαρξη σύμβασης με ΟΕ&Π, η ύπαρξη και το εμπρόθεσμο της οποίας θα ελεγχθούν μηχανογραφικά, σε χρόνο μεταγενέστερο, και σε κάθε περίπτωση πριν την καταβολή της ενίσχυσης.

3. Κάθε Απόφαση Ένταξης Πράξεων περιλαμβάνει κατ’ ελάχιστον τους δικαιούχους και τα βασικά στοιχεία των αντίστοιχων πράξεων, τις υποχρεώσεις/δεσμεύσεις των δικαιούχων, την ημερομηνία έναρξης των δεσμεύσεων, τη διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης, τους έλεγχους και τις μειώσεις-κυρώσεις σε περίπτωση μη τήρησης των κριτηρίων επιλεξιμότητας, των δεσμεύσεων και λοιπών υποχρεώσεων.

4. Τελικός διατάκτης της Απόφασης Ένταξης Πράξεων είναι ο Προϊστάμενος Γενικής Διεύθυνσης Τροφίμων.

5. Η Απόφαση Ένταξης Πράξεων, με ευθύνη του ΕΦΔ, αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», στην ιστοσελί-

δα του ΥπΑΑΤ, του ΠΑΑ και του ΟΠΕΚΕΠΕ και η ανάρτησή της δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο. Οι ενδιαφερόμενοι ενημερώνονται για την ανάρτηση της Απόφασης Ένταξης Πράξεων μέσω εξατομικευμένης πληροφόρησης - μηνύματος που παρέχεται από το ΠΣ.

6. Οι δικαιούχοι θεωρείται ότι έλαβαν γνώση, με μόνη τη δημοσιοποίηση της Απόφασης Ένταξης Πράξεων.

7. Σε κάθε περίπτωση, στον ΕΦΔ τηρείται αρχείο με τα αποδεικτικά στοιχεία δημοσιοποίησης της Απόφασης Ένταξης Πράξεων.

8. Η Απόφαση Ένταξης μεταφέρεται στο ΠΣ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ και παράγεται αυτόματα από το ΟΠΣΑΑ σχετικό Τεχνικό Δελτίο Πράξης.

Β. Ανάκληση Ένταξης Πράξης

Μια ενταγμένη στο Μέτρο πράξη, δύναται ανακληθεί ανά πάσα στιγμή. Η διαπίστωση της ανάγκης ανάκλησης της ένταξης πράξης μπορεί να προκύψει:

1. Με την υποβολή αιτήματος μέσω του ΠΣ από τον δικαιούχο, σε εφαρμογή του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 809/2014, στο οποίο αναλύονται οι λόγοι αδυναμίας εκτέλεσης της πράξης σύμφωνα με τους όρους ένταξής της.

2. Μετά από διαπιστωμένη απάτη, βάσει απόφασης αρμόδιας δικαστικής αρχής.

3. Κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης της πράξης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται σοβαρές αποκλίσεις/εμπλοκές σε σχέση με την προγραμματισθείσα πρόοδο ή τους όρους ένταξής της. Ενδεικτικά και κατά περίπτωση, η διαδικασία δύναται να ενεργοποιείται εφόσον επιβάλλεται κατόπιν ελέγχων εθνικών ή ευρωπαϊκών ελεγκτικών οργάνων ή όταν διαπιστώνεται:

α) σοβαρή εμπλοκή στην ανάληψη νομικών δεσμεύσεων,

β) μη αποδεκτή απόκλιση του φυσικού αντικειμένου,

γ) άλλη παράβαση του εθνικού ή κοινοτικού θεσμικού πλαισίου, η οποία διενεργείται από τον δικαιούχο δόλια και δεν επιδέχεται θεραπεία,

δ) η μη υπογραφή σύμβασης με ΟΕ&Π σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 8 της παρούσας.

4. Τελικός διατάκτης της τροποποίησης της απόφασης ένταξης πράξης είναι ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Τροφίμων, ο οποίος εξέδωσε τη σχετική απόφαση με την οποία η πράξη εντάχθηκε στο Μέτρο.

5. Ο ΕΦΔ αναρτά την τροποποίηση της απόφασης ένταξης πράξεων στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», στην ιστοσελίδα του ΥπΑΑΤ, του ΠΑΑ και του ΟΠΕΚΕΠΕ και αποστέλλεται στο δικαιούχο ηλεκτρονικά.

6. Ο ΕΦΔ καταχωρίζει στο ΟΠΣΑΑ τα στοιχεία της Απόφασης Ανάκλησης Ένταξης Πράξεων. Σχετικά με τις αιτήσεις ανάκλησης, όπως και ο διοικητικός έλεγχος αυτών καταχωρίζονται στο ΠΣ και μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ, μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ. Οι Αποφάσεις Ανάκλησης καταχωρίζονται στο ΟΠΣΑΑ από τον ΕΦΔ και ενημερώνεται το ΠΣ. Επιπλέον, στο ΟΠΣΑΑ ενημερώνονται από τον ΕΦΔ όλα τα δεδομένα που σχετίζονται με την ανάκτηση τυχόν καταβληθείσας ενίσχυσης.

Γ. Τροποποίηση πράξης - Τροποποίηση Απόφασης Ένταξης Πράξεων

1. Προκειμένου να υπάρξει ένα πλαίσιο ευελιξίας στην υλοποίηση των ενταγμένων πράξεων, διασφαλίζοντας παράλληλα την έγκαιρη ολοκλήρωση τους σε πλήρη συμφωνία με τους όρους και προϋποθέσεις της σχετικής απόφασης ένταξης, οι ενταγμένες πράξεις δύνανται να τροποποιούνται εφόσον έχει ολοκληρωθεί το πρώτο έτος εφαρμογής. Η διαπίστωση της ανάγκης τροποποίησης της πράξης μπορεί να προκύψει:

α) με την υποβολή αιτήματος τροποποίησης στοιχείων της πράξης από το δικαιούχο, αποκλειστικά μέσω του ΠΣ. Στο αίτημα θα πρέπει να αναφέρονται τα σημεία τροποποίησης και να τεκμηριώνονται επαρκώς οι λόγοι τροποποίησης στοιχείων του Τεχνικού Δελτίου της πράξης. Στο αίτημα επισυνάπτονται ηλεκτρονικά στο ΠΣ όλα τα παραστατικά που το τεκμηριώνουν και υποβάλλεται εντός προθεσμίας που ορίζεται σε σχετική εγκύκλιο του ΕΦΔ. Ο δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίζει τα πρωτότυπα παραστατικά, σε οποιονδήποτε έλεγχο του ζητηθεί. Αντίστοιχο αίτημα υποβάλλεται και για τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 640/2014,

β) κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πράξης, όταν διαπιστώνονται αλλαγές στα στοιχεία της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης, ή αποκλίσεις κατά την υλοποίηση της πράξης (λόγω διαχειριστικών προβλημάτων, εμπλοκών στην εκτέλεση της πράξης κ.α.).

2. Οι τροποποιήσεις μπορεί να αφορούν:

α) τροποποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης,

β) αλλαγή στοιχείων του δικαιούχου (της νομικής μορφής, της επωνυμίας της επιχείρησης, επώνυμο, ΑΦΜ, κ.λπ.),

γ) μεταβιβάσεις εκμεταλλεύσεων ή τμημάτων αυτών.

3. Τα αιτήματα τροποποίησης πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣ της δράσης και λαμβάνουν μοναδικό αριθμό και ημερομηνία οριστικοποίησης.

4. Με την οριστικοποίηση της υποβολής αιτήματος τροποποίησης από το δικαιούχο ή τη διαπίστωση της ανάγκης αλλαγής στοιχείων της πράξης, ο ΕΦΔ, μέσω του ΠΣ, εξετάζει ιδίως τη σκοπιμότητα της τροποποίησης και την επίπτωση των διαφοροποιήσεων στα κριτήρια επιλεξιμότητας και ενημερώνει το δικαιούχο για το αποτέλεσμα του αιτήματός του. Αίτημα τροποποίησης λόγω ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων εξετάζεται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

5. Αν κριθεί αναγκαία σύμφωνα με την παρ. 4, η τροποποίηση της πράξης ο ΕΦΔ προβαίνει σε τροποποίηση του Τεχνικού Δελτίου Πράξης.

6. Τουλάχιστον μία φορά κατ’ έτος και εφόσον έχουν τροποποιηθεί στα Τεχνικά Δελτία Πράξεων βασικά στοιχεία της Απόφασης Ένταξης Πράξεων, όπως στοιχεία των δικαιούχων, ή αν έχει μεταβληθεί ο προϋπολογισμός της και ειδικότερα αν υπάρχει μείωση του συνολικού προϋπολογισμού της πράξης ή των πράξεων που περιλαμβάνονται στην ίδια απόφαση ένταξης σε ποσοστό άνω του 20%, ο ΕΦΔ προβαίνει σε τροποποίηση της Απόφασης Ένταξης Πράξεων.

7. Τα αιτήματα τροποποίησης και τα αποτελέσματα αξιολόγησης αυτών μεταφέρονται από το ΠΣ στο ΟΠΣΑΑ, με κατάλληλη υπηρεσία διαδικτύου που παρέχεται από το τελευταίο. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των αιτημάτων τροποποίησης, καταχωρίζονται στο ΟΠΣΑΑ από τον ΕΦΔ.

8. Όταν μεταβιβάζεται μια εκμετάλλευση ή τμήμα αυτής:

α) ο αποκτών αναλαμβάνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μεταβιβάζοντος που απορρέουν από την έννομη σχέση μεταξύ του μεταβιβάζοντος και της αρμόδιας αρχής, την οποία δημιουργεί η απόφαση ένταξης,

β) αν ο αποκτών της μεταβίβασης δεν είναι δικαιούχος της εν λόγω δράσης, τότε ελέγχεται εάν στο πρόσωπό του συντρέχουν τα κριτήρια επιλεξιμότητας,

γ) εφόσον ο αποκτών της μεταβίβασης είναι ήδη δικαιούχος της δράσης, σύμφωνα με την ίδια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, οι εκμεταλλεύσεις ενοποιούνται και οι δεσμεύσεις τηρούνται από κοινού στην ενοποιημένη πλέον εκμετάλλευση του αποδέκτη,

δ) αν ο αποκτών της μεταβίβασης είναι ήδη δικαιούχος της δράσης, σύμφωνα με άλλη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, τότε οι δεσμεύσεις για κάθε τμήμα της ενταγμένης εκμετάλλευσης τηρούνται χωριστά.

9. Λεπτομέρειες για την ανάκληση και τροποποίηση πράξεων, δύνανται να καθορίζονται σε σχετική εγκύκλιο του ΕΦΔ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Άρθρο 14
Αίτηση πληρωμής

Α. Αίτηση πληρωμής

Για τη λήψη της κατ’ έτος ενίσχυσης του Μέτρου, οι δικαιούχοι υποβάλλουν ΕΑΕ μέχρι την 15η Μαΐου κάθε έτους εφαρμογής, ή, όπως προβλέπεται σε σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ, η οποία αποτελεί και αίτηση πληρωμής στο πλαίσιο δράσης του Μέτρου 11.

Η ΕΑΕ υποβάλλεται από τον ίδιο τον δικαιούχο ή από εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπό του:

α) είτε απευθείας στον ΟΠΕΚΕΠΕ, μέσω κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος,

β) είτε μέσω ενός πιστοποιημένου φορέα υποδοχής αίτησης.

Οι αιτήσεις πληρωμής μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ, με κατάλληλη υπηρεσία διαδικτύου που παρέχεται από το τελευταίο.

Β. Παραστατικά συμμόρφωσης ειδικών διατάξεων - καταχώριση ευρημάτων των ΟΕ&Π

Με σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ, ορίζεται για κάθε έτος εφαρμογής το χρονικό διάστημα ηλεκτρονικής υποβολής στο ΠΣ των παραστατικών συμμόρφωσης των ειδικών διατάξεων, καθώς και το χρονικό διάστημα εντός του οποίου, οι ΟΕ&Π μπορούν να καταχωρίσουν τα ευρήματά τους ως προς τη συμμόρφωση των δικαιούχων σύμφωνα με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία για τη βιολογική παραγωγή, και, όπως αυτή περιγράφεται στην παρ. 2 του άρθρου 15.

Γ. Διόρθωση προφανών σφαλμάτων στις αιτήσεις πληρωμής

Οι δικαιούχοι διατηρούν το δικαίωμα να διορθώνουν ή να τροποποιούν προφανή σφάλματα που περιέχονται στις αιτήσεις πληρωμής ή/και στα συνοδευτικά δικαιολογητικά, κατά τα οριζόμενα στη σχετική Εγκύκλιο Διόρθωσης Προφανών Σφαλμάτων μέσω Διοικητικών Πράξεων και Υποβολή Εκπρόθεσμων Ε.Α.Ε. οποιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή τους, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 809/2014 εκτός των περιπτώσεων που έχουν ενημερωθεί για τη διενέργεια ελέγχου ή υπάρχουν ευρήματα ελέγχου.

1. Για τον σκοπό αυτό, υποβάλλουν τροποποιημένη αίτηση πληρωμής, ενδεχομένως μαζί με τα προς διόρθωση δικαιολογητικά, προς τον ΟΠΕΚΕΠΕ μέσω του ΠΣ, περιγράφοντας το προφανές σφάλμα και ζητώντας τη διόρθωση ή προσαρμογή της αίτησης πληρωμής ή/και των συνυποβαλλόμενων δικαιολογητικών.

2. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ, κατόπιν εξέτασης του αιτήματος του δικαιούχου, ή εάν διαπιστώσει προφανή σφάλματα κατά την εξέταση της αίτησης πληρωμής, αξιολογεί συνολικά τη συγκεκριμένη περίπτωση με σκοπό την αναγνώριση των προφανών σφαλμάτων και με την προϋπόθεση ότι ο αιτών ενήργησε «καλή τη πίστει».

3. Εφόσον ο ΟΠΕΚΕΠΕ αναγνωρίσει προφανή σφάλματα, ενεργεί ως ακολούθως:

α) Εφόσον ο διοικητικός έλεγχος πληρωμής έχει ολοκληρωθεί, αλλά η αίτηση που περιέχει προφανή σφάλματα δεν έχει περιληφθεί σε παρτίδα πληρωμής, τότε τροποποιείται η εν λόγω αίτηση πληρωμής.

β) Αν ο διοικητικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί και η αίτηση πληρωμής που περιέχει τα προφανή σφάλματα, έχει περιληφθεί σε παρτίδα πληρωμής αλλά δεν έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση, τότε τροποποιείται η εν λόγω αίτηση πληρωμής, αφού αυτή εξαιρεθεί από την παρτίδα με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ.

γ) Αν έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση στο δικαιούχο και με την εν λόγω διόρθωση προκαλείται καταβολή επιπλέον ενίσχυσης, τότε αυτή καταβάλλεται.

δ) Αν έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση στο δικαιούχο και προκαλείται υποχρέωση επιστροφής μέρους ή του συνόλου της ενίσχυσης, ο δικαιούχος ενημερώνεται και ακολουθείται η διαδικασία ανάκτησης.

Εφόσον προκαλείται υποχρέωση επιστροφής μέρους ή του συνόλου της ενίσχυσης από το δικαιούχο, ο ΟΠΕΚΕΠΕ εγγράφει την υποχρέωση στο Βιβλίο Οφειλετών και ακολουθείται η διαδικασία ανάκτησης.

Δ. Ανάκληση αιτήσεων πληρωμής

Οι δικαιούχοι έχουν δικαίωμα να ανακαλέσουν την αίτηση πληρωμής που έχουν υποβάλλει ή μέρος αυτής, εγγράφως οποιαδήποτε στιγμή, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 809/2014. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ εξετάζει το αίτημα και ενεργεί με την ακόλουθη σειρά:

1. Εφόσον έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση, ενημερώνεται ο δικαιούχος και ακολουθείται η διαδικασία ανάκτησης.

2. Εφόσον δεν έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση στο δικαιούχο, καταχωρίζει στο ΠΣ το παραδεκτό της ανάκλησης και ενημερώνει εγγράφως τον δικαιούχο.

Αίτηση ανάκλησης από το δικαιούχο δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή στις περιπτώσεις που έχει ενημερωθεί για τη διενέργεια ελέγχου ή υπάρχουν ευρήματα ελέγχου.

Η ανάκληση επαναφέρει το δικαιούχο στη θέση που βρισκόταν πριν υποβάλει το εν λόγω αίτημα.

Άρθρο 15
Διοικητικοί έλεγχοι αιτήσεων πληρωμής

1. Αρμόδιος Φορέας για τη διενέργεια των ελέγχων πληρωμών είναι ο ΟΠΕΚΕΠΕ.

2. Για τις ανάγκες του διοικητικού ελέγχου, οι ΟΕ&Π καταχωρίζουν ηλεκτρονικά, μέσω του ΠΣ, για κάθε δικαιούχο του Μέτρου με τον οποίο έχουν σύμβαση, τυχόν ευρήματα ως προς τη συμμόρφωσή του με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία για τη βιολογική παραγωγή, για κάθε ενταγμένο στο Μέτρο αγροτεμάχιο ή/και βοσκότοπο ή/και εκτροφή της εκμετάλλευσής του.

3. Ο διοικητικός έλεγχος διενεργείται στο σύνολο των αιτήσεων πληρωμής, διεξάγεται μηχανογραφικά και περιλαμβάνει διοικητικούς ελέγχους ως προς τα προσκομιζόμενα παραστατικά (π.χ. πρόσθετες δαπάνες, κόστος συναλλαγής, κ.λπ.), διασταυρωτικούς ελέγχους με άλλες βάσεις δεδομένων (πχ. ΟΣ, ΚΒΔ, Εθνικό Ηλεκτρονικό Μελισσοκομικό Μητρώο κ.α.), καθώς και δειγματοληπτικούς ελέγχους επί των δεδομένων που καταχωρούνται από τους ΟΕ&Π στο ΠΣ της παρ. 2, μεταξύ των αιτούμενων στοιχείων και των αποτελεσμάτων των ελέγχων, με στόχο ότι:

α) πληρούνται τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τηρούνται η γραμμή βάσης, οι δεσμεύσεις και άλλες υποχρεώσεις για το Μέτρο,

β) Σε περίπτωση ενίσχυσης για τη βιολογική παραγωγή μελιού και μελισσοκομικών προϊόντων εξετάζεται η μη διπλή χρηματοδότηση από δράσεις του «Εθνικού Μελισσοκομικού Προγράμματος, καθώς και στην περίπτωση που δικαιούχος του υπομέτρου 11.2 "Ενισχύσεις για τη διατήρηση σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους" είναι ταυτόχρονα και δικαιούχος του υπομέτρου 3.1 "Στήριξη για νέα συμμετοχή σε συστήματα ποιότητας" του ΠΑΑ 2014-2020 εξετάζεται επίσης η μη διπλή χρηματοδότηση,

γ) η αίτηση ενίσχυσης ή η αίτηση πληρωμής είναι πλήρης και υποβάλλεται εντός της σχετικής καθορισμένης προθεσμίας και, κατά περίπτωση, ότι τα δικαιολογητικά έγγραφα έχουν υποβληθεί και αποδεικνύουν την επιλεξιμότητα,

δ) υπάρχει συμμόρφωση με τις μακροχρόνιες δεσμεύσεις, κατά περίπτωση.

Άρθρο 16
Επιτόπιοι έλεγχοι πληρωμής

1. Φορέας διεξαγωγής των επιτόπιων ελέγχων είναι ο ΟΠΕΚΕΠΕ.

2. Σκοπός των ελέγχων είναι η μέτρηση των εκτάσεων/αριθμού ζώων/αριθμού κατεχόμενων κυψελών και παραφυάδων, και η επαλήθευση των κριτηρίων επιλεξιμότητας, των δεσμεύσεων και άλλων υποχρεώσεων που συνδέονται με την έκταση που έχει δηλωθεί από τον δικαιούχο στο πλαίσιο του εν λόγω Μέτρου (Άρθρο 37 του Κανονισμού (ΕΕ) 809/2014).

3. Η επιλεξιμότητα των αγροτεμαχίων επαληθεύεται με κάθε πρόσφορο μέσο. Η εν λόγω επαλήθευση περιλαμβάνει επίσης επαλήθευση της καλλιέργειας, κατά περίπτωση. Για τον σκοπό αυτό, ζητούνται, εάν χρειάζεται, συμπληρωματικά αποδεικτικά στοιχεία (Άρθρο 39 του Κανονισμού (ΕΕ) 809/2014).

4. Οι επιτόπιοι έλεγχοι καλύπτουν τουλάχιστον ποσοστό 5% του συνόλου των δικαιούχων του Μέτρου που δεν έχουν απορριφθεί. Δικαιούχοι που έχουν κριθεί μη επιλέξιμοι από τον διοικητικό έλεγχο δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του δείγματος. Ωστόσο, εφόσον από τους ελέγχους αποκαλύπτονται σημαντικές παρατυπίες και περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, το δείγμα ελέγχου αυξάνεται κατάλληλα.

5. Οι επιτόπιοι έλεγχοι δύναται να πραγματοποιούνται ταυτόχρονα με τους επιτόπιους ελέγχους της πολλαπλής συμμόρφωσης.

6. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ τηρεί αρχείο με τη μεθοδολογία επιλογής δείγματος, τους λόγους επιλογής κάθε δικαιούχου για επιτόπιο έλεγχο και οι ελεγκτές ενημερώνονται σχετικά με το κριτήριο επιλογής, πριν τη διενέργειά του. Η διενέργεια των επιτόπιων ελέγχων δύναται να γνωστοποιηθεί στους υπό έλεγχο δικαιούχους, με την προϋπόθεση ότι δεν τίθεται σε κίνδυνο ο σκοπός ή η αποτελεσματικότητα του ελέγχου. Κάθε προαναγγελία περιορίζεται αυστηρά στο απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα και δεν υπερβαίνει τις 14 ημέρες. Ωστόσο, για επιτόπιους ελέγχους που αφορούν σε αιτήσεις πληρωμής στο πλαίσιο μέτρων στήριξης που σχετίζονται με ζώα, η προαναγγελία δεν υπερβαίνει τις 48 ώρες, εξαιρουμένων δεόντως δικαιολογημένων περιπτώσεων.

7. Οι επιτόπιοι έλεγχοι διενεργούνται από ελεγκτές διαφορετικούς αυτών που διενεργούν τους διοικητικούς ελέγχους.

8. Σε περίπτωση που η γραμμή βάσης, ορισμένα κριτήρια επιλεξιμότητας, ή ορισμένες δεσμεύσεις μπορούν να ελεγχθούν μόνο κατά τη διάρκεια συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, για τους επιτόπιους ελέγχους ενδέχεται να απαιτούνται πρόσθετες επισκέψεις. Όμως ο αριθμός και η διάρκεια των επισκέψεων αυτών σε ένα δικαιούχο περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο. Κατά περίπτωση αυτού του είδους οι έλεγχοι μπορούν να πραγματοποιούνται και μέσω τηλεπισκόπησης.

9. Για κάθε επιτόπιο έλεγχο που διενεργείται συντάσσεται έκθεση ελέγχου, κατά τις απαιτήσεις των άρθρων 41 και 43 του Κανονισμού (ΕΕ) 809/2014, η οποία καθιστά δυνατή την επισκόπηση των λεπτομερειών των ελέγχων που διενεργούνται και την εξαγωγή συμπερασμάτων όσον αφορά στη συμμόρφωση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τη γραμμή βάσης, τις δεσμεύσεις και άλλες υποχρεώσεις.

10. Σε περίπτωση που κατά τον επιτόπιο έλεγχο διαπιστωθεί μη συμμόρφωση ή ύπαρξη παρατυπιών, ο δικαιούχος λαμβάνει αντίγραφο της έκθεσης ελέγχου ή απόσπασμα του μέρους της έκθεσης ελέγχου που τον αφορά. Η εν λόγω έκθεση δύναται να αποσταλεί και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Σε περίπτωση διαφωνίας με τα αποτελέσματα του ελέγχου, ο ελεγχόμενος διατηρεί το δικαίωμα υποβολής προσφυγής εντός δέκα

(10) εργάσιμων ημερών στην υπηρεσία του ΟΠΕΚΕΠΕ που διενήργησε τον έλεγχο, η οποία συγκροτεί τριμελή επιτροπή για την εκδίκασή της, το αποτέλεσμα της οποίας είναι οριστικό και καταχωρείται στο ΠΣ. Η μη υπογραφή του παραγωγού ή η άρνηση λήψης αντιγράφου, καταγράφεται από τους ελεγκτές στο πρακτικό, δεν επηρεάζει το αποτέλεσμα του ελέγχου, ούτε μεταβάλει την προθεσμία προσφυγής. Στην επιτροπή δεν συμμετέχουν οι υπάλληλοι που διενήργησαν τον έλεγχο.

11. Κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 41 του Κανονισμού (ΕΕ) 809/2014, εάν ο επιτόπιος έλεγχος διενεργείται με τηλεπισκόπηση σύμφωνα με το άρθρο 40 του Κανονισμού (ΕΕ) 809/2014, δεν απαιτείται από το δικαιούχο να υπογράψει την έκθεση ελέγχου, εάν δεν αποκαλυφθεί περίπτωση μη συμμόρφωσης κατά τον έλεγχο. Εάν κατόπιν των ελέγχων αυτών, αποκαλυφθεί περίπτωση μη συμμόρφωσης, ο δικαιούχος ενημερώνεται και έχει τη δυνατότητα υποβολής αίτησης προσφυγής εφόσον το επιθυμεί.

Εντούτοις, ο ΟΠΕΚΕΠΕ διενεργεί φυσικούς ελέγχους των αγροτεμαχίων στην περίπτωση που τα αποτελέσματα της φωτοερμηνείας ορθοφωτογραφιών (δορυφορικών ή εναέριων) δεν επιτρέπουν την εξαγωγή ικανοποιητικών, για την αρμόδια αρχή, οριστικών συμπερασμάτων ως προς την επιλεξιμότητα ή το ορθό μέγεθος της έκτασης, που αποτελεί αντικείμενο διοικητικών ή επιτόπιων ελέγχων.

12. Σε κάθε περίπτωση, αν κατά τον επιτόπιο έλεγχο προκύψουν ευρήματα, τα οποία αφορούν τη μη τήρηση της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας για τη βιολογική παραγωγή, ο ΟΠΕΚΕΠΕ ενημερώνει τον ΕΦΔ.

Άρθρο 17
Μειώσεις - Κυρώσεις

Για την επιβολή μειώσεων και κυρώσεων που προβλέπονται στα σχετικά άρθρα του Κανονισμού (ΕΕ) 640/2014, διενεργούνται μηχανογραφικοί διασταυρωτικοί, διοικητικοί και επιτόπιοι έλεγχοι, με σκοπό την επαλήθευση της τήρησης της γραμμής βάσης, των όρων επιλεξιμότητας, των δεσμεύσεων, και άλλων υποχρεώσεων των δικαιούχων.

Α. Εξαιρέσεις από τις διοικητικές κυρώσεις

1. Δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις:

α) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία ή φυσικά περιστατικά,

β) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε προφανή σφάλματα,

γ) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε σφάλμα της αρμόδιας αρχής ή άλλης αρχής και εφόσον το σφάλμα δεν μπορούσε να εντοπιστεί εύλογα από το πρόσωπο το οποίο αφορά η διοικητική κύρωση,

δ) όταν το συγκεκριμένο πρόσωπο μπορεί να πείσει την αρμόδια αρχή ότι δεν ευθύνεται για τη μη συμμόρφωση προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας, ή εάν η αρμόδια αρχή πεισθεί άλλως ότι δεν ευθύνεται το συγκεκριμένο πρόσωπο.

2. Οι διοικητικές κυρώσεις δεν επιβάλλονται για εκείνα τα στοιχεία της αίτησης πληρωμής ως προς τα οποία ο δικαιούχος ενημερώνει εγγράφως την αρμόδια αρχή ότι η αίτηση πληρωμής είναι ανακριβής ή κατέστη ανακριβής μετά την υποβολή της, υπό τον όρο ότι η αρμόδια αρχή δεν έχει γνωστοποιήσει στον δικαιούχο την πρόθεσή της να διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο και δεν τον έχει ήδη ενημερώσει σχετικά με τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης όσον αφορά την αίτηση πληρωμής.

3. Η αναφερόμενη στην παρ. 2 ενημέρωση από τον δικαιούχο, έχει ως αποτέλεσμα την προσαρμογή της αίτησης πληρωμής στην πραγματική κατάσταση.

Β. Παράλειψη δήλωσης του συνόλου των εκτάσεων της εκμετάλλευσης πέραν του Μέτρου

Εάν για ένα δεδομένο έτος ο δικαιούχος δεν δηλώσει όλα τα αγροτεμάχια του και η διαφορά μεταξύ της συνολικής έκτασης που δηλώνεται στην αίτηση πληρωμής αφενός, και αφετέρου της έκτασης που προκύπτει εάν στην έκταση αυτή προστεθεί η συνολική έκταση των αδήλωτων αγροτεμαχίων υπερβαίνει το 3 %, το συνολικό ποσό της πληρωμής των μέτρων στήριξης βάσει της έκτασης που οφείλεται στον εν λόγω δικαιούχο για το συγκεκριμένο έτος μειώνεται έως και κατά 3 %, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράλειψης, ως εξής:

1. 1%, εάν η διαφορά δεν υπερβαίνει το 20%,

2. 2% εάν η διαφορά υπερβαίνει το 20% αλλά δεν υπερβαίνει το 50%,

3. 3%, εάν η διαφορά υπερβαίνει το 50%.

Γ. Εκπρόθεσμη υποβολή της αίτησης πληρωμής/παραστατικών συμμόρφωσης- συμβούλου

Εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας, όπως αναφέρονται στο άρθρο 19, ισχύουν τα εξής:

α) υποβολή αίτησης πληρωμής, ή παραστατικών συμμόρφωσης, ή παραστατικά για το σύμβουλο, ή πτυχίου δικαιούχου μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής, οδηγεί σε μείωση του ποσού που ο δικαιούχος θα είχε δικαίωμα να λάβει κατά 1% ανά εργάσιμη ημέρα, εάν η αίτηση είχε υποβληθεί εμπρόθεσμα,

β) καθυστέρηση υποβολής της αίτησης πληρωμής μεγαλύτερης των είκοσι πέντε (25) ημερολογιακών ημερών, αυτή θεωρείται μη αποδεκτή και δεν καταβάλλεται καμία ενίσχυση στο δικαιούχο,

γ) καθυστέρηση υποβολής των παραστατικών συμμόρφωσης με καθυστέρηση μεγαλύτερη των είκοσι πέντε (25) ημερολογιακών ημερών, αυτά δεν λαμβάνονται υπ’ όψη στη χορήγηση ενίσχυσης,

δ) καθυστέρηση υποβολής των παραστατικών για το σύμβουλο ή του πτυχίου του δικαιούχου μεγαλύτερης των είκοσι πέντε (25) ημερολογιακών ημερών, αυτή θεωρείται μη αποδεκτή και δεν καταβάλλεται καμία ενίσχυση στο δικαιούχο ή εφόσον έχει καταβληθεί, αυτή ανακτάται σύμφωνα με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της παρούσας. Σε περίπτωση επανάληψης, η ένταξη της σχετικής πράξης στη δράση της παρούσας ανακαλείται και επιβάλλεται κύρωση ίση με τυχόν καταβληθείσα ενίσχυση κατά τα προηγούμενα

Δ. Μη τήρηση των υποχρεώσεων της πολλαπλής συμμόρφωσης

Σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων της πολλαπλής συμμόρφωσης επί των ενισχύσεων των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης, οι μειώσεις και κυρώσεις που επιβάλλονται επί των ενισχύσεων αυτών ορίζονται με σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ σε εφαρμογή των Κανονισμών

(ΕΕ) 1306/2013, 640/2014 και 809/2014 και της υπ’ αρ. 1791/74062/02.07.2015 (Β’ 1468) υπουργικής απόφασης.

Ε. Μειώσεις - κυρώσεις της ενίσχυσης της δράσης βάσει της έκτασης

Οι μειώσεις και αποκλεισμοί της περίπτωσης αυτής, ορίζονται στο Τμήμα ΙΙ του Κεφαλαίου IV του κατ’ εξουσιοδότηση Κανονισμού (ΕΕ) 640/2014. Εάν η ίδια έκταση χρησιμεύει ως βάση για αίτηση πληρωμής στο πλαίσιο περισσότερων του ενός καθεστώτων στρεμματικής ενίσχυσης ή μέτρων στήριξης βάσει της έκτασης, η έκταση αυτή λαμβάνεται υπόψη χωριστά για καθένα από τα εν λόγω καθεστώτα ενίσχυσης ή μέτρα στήριξης.

Ε. Ι) Βάση υπολογισμού σε σχέση με τις στρεμματικές ενισχύσεις

1. Μία καλλιεργητική ομάδα αποτελούν οι εκτάσεις που δηλώνονται στο πλαίσιο του Μέτρου, για τις οποίες ισχύει το ίδιο ποσό ενίσχυσης.

2. Εάν η έκταση που δηλώνεται από το δικαιούχο στο πλαίσιο του Μέτρου υπερβαίνει την έκταση με την οποία έχει ενταχθεί, για τον υπολογισμό της ενίσχυσης χρησιμοποιείται η έκταση με την οποία έχει ενταχθεί.

3. Εάν η προσδιορισθείσα έκταση μιας καλλιεργητικής ομάδας είναι μεγαλύτερη από τη δηλωθείσα με την αίτηση πληρωμής, για τον υπολογισμό της ενίσχυσης χρησιμοποιείται η δηλωθείσα έκταση.

4. Με την επιφύλαξη των διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με τις παρ. Β, Γ και Δ του παρόντος άρθρου, εάν η δηλωθείσα έκταση υπερβαίνει την προσδιορισθείσα έκταση για μια καλλιεργητική ομάδα, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση την προσδιορισθείσα έκταση για την εν λόγω καλλιεργητική ομάδα.

5. Ωστόσο, εάν η διαφορά μεταξύ της συνολικής προσδιορισθείσας έκτασης και της συνολικής έκτασης που δηλώνεται για ενίσχυση είναι ίση με 0,1 εκτάριο ή μικρότερη, η προσδιορισθείσα έκταση θεωρείται ίση με τη δηλωθείσα έκταση. Το παραπάνω δεν εφαρμόζεται όταν η διαφορά υπερβαίνει το 20% της συνολικής έκτασης που έχει δηλωθεί για ενισχύσεις.

6. Σε περίπτωση εκτάσεων βοσκοτόπων σε παραγωγή, εάν διαπιστωθεί ότι η πυκνότητα βόσκησης είναι μικρότερη από 0,7 ΜΖΚ/ha, ως επιλέξιμη έκταση βοσκοτόπου λογίζεται αυτή που προκύπτει μετά από αναγωγή του ελάχιστου συνολικού αριθμού ΜΖΚ που υπολογίζονται βάσει των δηλωθέντων διοικητικά και επιτόπια ελεγχθέντων επιλέξιμων ζώων, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

ΕΙΔΟΣ/ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΖΩΩΝ	ΜΖΚ/ζώο
Αιγοπρόβατα (ανεξαρτήτως ηλικίας και φύλου)	0,15
Αρσενικά και θηλυκά βοοειδή ηλικίας κάτω των 6 μηνών	0,20
Αρσενικά και θηλυκά βοοειδή ηλικίας από 6 έως 24 μηνών	0,60
Αρσενικά και θηλυκά βοοειδή ηλικίας άνω των 24 μηνών	1,00

(πηλίκο του ελάχιστου συνολικού αριθμού ΜΖΚ δια της ελάχιστης απαιτούμενης πυκνότητας των 0,7 ΜΖΚ/ha).

Ε. ΙΙ) Μειώσεις - Κυρώσεις σε περιπτώσεις δήλωσης έκτασης μεγαλύτερης από την πραγματική

1. Οι κυρώσεις εφαρμόζονται ανά καλλιεργητική ομάδα.

2. Στην περίπτωση που η έκταση ανά καλλιεργητική ομάδα, την οποία έχει αιτηθεί για πληρωμή στο πλαίσιο συγκεκριμένης δράσης, υπερβαίνει την έκταση που προσδιορίζεται, το ποσοστό της απόκλισης μεταξύ δηλωθείσας αιτηθείσας και προσδιορισθείσας έκτασης υπολογίζεται από τον τύπο: 100 × (αιτηθείσα - προσδιορισθείσα)/προσδιορισθείσα και οι μειώσεις υπολογίζονται ως εξής:

α) Εάν η διαφορά δεν υπερβαίνει το 3% της προσδιορισθείσας έκτασης ή τα δύο (2) εκτάρια, η ενίσχυση υπολογίζεται βάσει της προσδιορισθείσας έκτασης.

β) Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 3% της προσδιορισθείσας έκτασης ή τα δύο (2) εκτάρια, αλλά δεν υπερβαίνει το 20% της προσδιορισθείσας έκτασης, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση την προσδιορισθείσα έκταση, μειωμένη κατά το διπλάσιο της διαπιστωθείσας διαφοράς.

γ) Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 20% της προσδιορισθείσας έκτασης, δε χορηγείται καμιά ενίσχυση βάσει της έκτασης για την εν λόγω καλλιεργητική ομάδα.

δ) Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 50% της προσδιορισθείσας έκτασης δε χορηγείται καμιά ενίσχυση βάσει της έκτασης για την εν λόγω καλλιεργητική ομάδα, και επιπροσθέτως, ο δικαιούχος υπόκειται σε πρόσθετη κύρωση ισόποση με την ενίσχυση που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ δηλωθείσας έκτασης και προσδιορισθείσας έκτασης.

3. Το ποσό που προκύπτει από την κύρωση της παρ. Ε. ΙΙ.2.δ) συμψηφίζεται με τις πληρωμές τις οποίες δικαιούται ο εν λόγω δικαιούχος, βάσει αιτήσεων που θα κατα-θέσει, κατά τη διάρκεια των τριών ετών εφαρμογής που έπονται του έτους εφαρμογής της διαπίστωσης.

4. Εάν το ποσό που υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. Ε.ΙΙ.2.δ), δεν μπορεί να αποτελέσει εξ ολοκλήρου αντικείμενο συμψηφισμού κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που έπονται του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης, το υπόλοιπο διαγράφεται.

Ε. ΙΙΙ) Μειώσεις - Κυρώσεις σε περιπτώσεις δήλωσης μεγαλύτερου αριθμού μελισσοσμηνών από τον πραγματικό.

Εάν ο αριθμός των κατεχομένων μελισσοσμηνών και παραφυάδων που δηλώνεται από το δικαιούχο στο πλαίσιο του Μέτρου υπερβαίνει τον αριθμό με τον οποίο έχει ενταχθεί, για τον υπολογισμό της ενίσχυσης χρησιμοποιείται ο αριθμός με τον οποίο έχει ενταχθεί.

Εάν ο προσδιορισθέντας αριθμός των κατεχομένων μελισσοσμηνών και παραφυάδων είναι μεγαλύτερος από τον δηλωθέντα με την αίτηση πληρωμής, για τον υπολογισμό της ενίσχυσης χρησιμοποιείται ο δηλωθέντας αριθμός.

Εάν ο δηλωθέντας αριθμός των κατεχομένων μελισσοσμηνών και παραφυάδων υπερβαίνει τον προσδιορισθέντα αριθμό, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση τον προσδιορισθέντα αριθμό.

1. Εφόσον διαπιστωθεί απόκλιση μεταξύ των δηλωθέντων και προσδιορισθέντων μελισσοσμηνών και παραφυάδων εφαρμόζονται οι εξής μειώσεις:

i. το συνολικό ποσό της ενίσχυσης το οποίο δικαιούται ο δικαιούχος στο πλαίσιο της δράσης μειώνεται κατά το ποσοστό που καθορίζεται στην επόμενη παράγραφο

εφόσον οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης δεν αφορούν περισσότερα από τρία μελισσοσμήνη.

ii. Εάν οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης αφορούν περισσότερα από τρία μελισσοσμήνη, το συνολικό ποσό της ενίσχυσης το οποίο δικαιούται ο δικαιούχος μειώνεται κατά:

- το ποσοστό που καθορίζεται σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο εάν αυτό δεν υπερβαίνει το 20%·
- το διπλάσιο του ποσοστού που καθορίζεται σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο, εάν αυτό κυμαίνεται μεταξύ 20 % και 30 %.

iii. Εάν το ποσοστό που καθορίζεται σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο υπερβαίνει το 30%, δεν χορηγείται η ενίσχυση την οποία θα δικαιούνταν ο δικαιούχος

iv. Εάν το ποσοστό που καθορίζεται σύμφωνα με την επόμενη παράγραφο υπερβαίνει το 50 %, δεν χορηγείται η ενίσχυση ή στήριξη την οποία θα δικαιούνταν ο δικαιούχος. Επιπροσθέτως, ο δικαιούχος υπόκειται σε πρόσθετη κύρωση ισόποση με την ενίσχυση που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ του αριθμού μελισσοσμηνών που δηλώθηκε και του αριθμού μελισσοσμηνών που προσδιορίζονται. Εάν το εν λόγω ποσό δεν μπορεί να αποτελέσει εξ ολοκλήρου αντικείμενο συμψηφισμού κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που έπονται του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης, το υπόλοιπο διαγράφεται.

Για να καθοριστούν τα ποσοστά που αναφέρονται παραπάνω, ο αριθμός των δηλωθέντων μελισσοσμηνών για τα οποία διαπιστώνονται περιπτώσεις μη συμμόρφωσης (δηλωθέντα-προσδιορισθέντα) διαιρείται διά του αριθμού μελισσοσμηνών που προσδιορίζεται.

ΣΤ. Μειώσεις - Κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τη γραμμή βάσης, τις δεσμεύσεις ή άλλες υποχρεώσεις

α) Η στήριξη που ζητείται, απορρίπτεται και ανακτάται εξ ολοκλήρου, όταν τα κριτήρια επιλεξιμότητας δεν πληρούνται και ο δικαιούχος επιστρέφει τις μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

β) Η στήριξη που ζητείται δεν καταβάλλεται ή πρέπει να ανακτάται εν όλω ή εν μέρει, εφόσον δεν πληρούνται οι ακόλουθες δεσμεύσεις:

αα. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος διακόψει τη σύμβασή του με έναν ΟΕ&Π, εκτός από τις περιπτώσεις μεταγραφής, θεωρείται μονομερής διακοπή και αποβάλλεται από τη δράση/-εις.

ββ. Στην περίπτωση αποβολής του δικαιούχου από το σύστημα ελέγχου της βιολογικής γεωργίας λόγω μη τήρησης των απαιτήσεων της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για τη βιολογική γεωργία, στον δικαιούχο δεν καταβάλλεται ενίσχυση για το εξεταζόμενο έτος ή εφόσον έχει ήδη καταβληθεί, αυτή ανακτάται σύμφωνα με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της παρούσας. Επιπλέον, η ένταξη της σχετικής πράξης στη δράση της παρούσας ανακαλείται και επιβάλλεται κύρωση ίση με τυχόν καταβληθείσα ενίσχυση κατά τα προηγούμενα έτη.

γγ. Σε περίπτωση που για ένα δικαιούχο διαπιστώνεται μη τήρηση των απαιτήσεων της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για τη βιολογική γεωργία, λόγω μη συμμόρφωσης, το τμήμα της εκμετάλλευσης (αγροτεμάχιο-βοσκότοπος-εκτροφή) του δικαιούχου που αφορά στη μη συμμόρφωση, δεν δικαιούται ενίσχυση για το εξεταζόμενο έτος εφαρμογής της δράσης ή εφόσον έχει ήδη καταβληθεί, αυτή ανακτάται σύμφωνα με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της παρούσας.. Σε περίπτωση επανάληψης της μη συμμόρφωσης εντός της περιόδου δέσμευσης, στον δικαιούχο δεν καταβάλλεται ενίσχυση για το εξεταζόμενο έτος ή εφόσον έχει ήδη καταβληθεί, αυτή ανακτάται σύμφωνα με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της παρούσας. Επιπλέον, η ένταξη της σχετικής πράξης στη δράση της παρούσας ανακαλείται και επιβάλλεται κύρωση ίση με τυχόν καταβληθείσα ενίσχυση κατά τα προηγούμενα έτη.

δδ. Σε περίπτωση που δικαιούχοι των δράσεων του υπομέτρου 11.1, δεν συνάψουν σύμβαση με ΟΕ&Π σύμφωνα με την περ. 11 της παρ. Γ του άρθρου 8, απεντάσσονται από τη δράση.

εε. Εφόσον δεν τηρείται ή δεν είναι πλήρης ο προβλεπόμενος φάκελος από τον δικαιούχο, η ενίσχυση μειώνεται κατά 2% για κάθε έτος διαπίστωσης της παράβασης.

στστ. Στις περιπτώσεις που ο δικαιούχος, σε ενταγμένη έκταση στην οποία τηρήθηκαν οι απαιτήσεις της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για τη βιολογική παραγωγή, καλλιεργήσει μη επιλέξιμες για το Μέτρο 11 καλλιέργειες, ή εφαρμόσει αγρανάπαυση, ή αφήσει ακαλλιέργητο περιθώριο, δικαιούται να ενισχυθεί για το μέρος της έκτασης που έχει καλλιεργηθεί με επιλέξιμες για το Μέτρο 11 καλλιέργειες, σύμφωνα με τους Κοινοτικούς Κανονισμούς.

ζζ. Σε περίπτωση μη τήρησης της γραμμής βάσης, ο δικαιούχος δε δικαιούται ενίσχυση για το εξεταζόμενο έτος. Σε περίπτωση επανάληψης της μη τήρησης εντός της περιόδου δέσμευσης στον δικαιούχο δεν καταβάλλεται ενίσχυση για το εξεταζόμενο έτος ή εφόσον έχει ήδη καταβληθεί, αυτή ανακτάται σύμφωνα με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της παρούσας. Επιπλέον, η ένταξη της σχετικής πράξης στη δράση της παρούσας ανακαλείται και επιβάλλεται κύρωση ίση με τυχόν καταβληθείσα ενίσχυση κατά τα προηγούμενα έτη.

ηη. Εάν για ένα δεδομένο έτος ο δικαιούχος αιτηθεί για πληρωμή ελαιοτεμάχιο, με πυκνότητα φύτευσης μικρότερη από 80 δέντρα ανά εκτάριο, το δικαιούμενο ποσό πληρωμής (ποσό που αντιστοιχεί στη χωρική τομή της ενταμένης έκτασης με την επιλέξιμη έκταση της ΕΑΕ) ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράλειψης, και την έκτασή της μειώνεται ως εξής:

i. 5%, εάν η πυκνότητα φύτευσης είναι έως 70 δέντρα ανά εκτάριο λόγω μικρής σοβαρότητας και μικρής έκτασης της μη συμμόρφωσης.

ii. 10% εάν η πυκνότητα φύτευσης είναι από 69 δέντρα ανά εκτάριο αλλά δεν όχι λιγότερο από 40 δέντρα ανά εκτάριο, λόγω μεσαίας σοβαρότητας και μεσαίας έκτασης της μη συμμόρφωσης.

iii. 50%, εάν η πυκνότητα φύτευσης είναι από 39 δέντρα ανά εκτάριο αλλά όχι λιγότερο από 10 δέντρα ανά

εκτάριο, λόγω μεγάλης σοβαρότητας και μεγάλης έκτασης της μη συμμόρφωσης.

iv. 100% εάν η πυκνότητα φύτευσης είναι μικρότερη από 9 δέντρα ανά εκτάριο.

θθ. Εάν για ένα δεδομένο έτος το ελάχιστο μέγεθος της εκμετάλλευσης στο οποίο εφαρμόζεται η δράση προσδιοριστεί να είναι λιγότερο από 0,2 Ha για αροτραίες καλλιέργειες, 0,3 Ha για μόνιμες φυτείες και 0,3 Ha για μεικτές εκμεταλλεύσεις, ο δικαιούχος δεν δικαιούται ενίσχυση για το εξεταζόμενο έτος εφαρμογής της δράσης

γ) Μη υποβολή ΕΑΕ - αίτησης πληρωμής

Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει κάθε χρόνο ΕΑΕ - αίτηση πληρωμής, με αναφορά στον κωδικό παράλληλης δράσης που εφαρμόζει ανά αγροτεμάχιο. Μη τήρηση της ανωτέρω υποχρέωσης ή εκπρόθεσμη υποβολή της αίτησης πέρα των εικοσιπέντε (25) ημερών από την καταληκτική ημερομηνία, επιφέρει αποκλεισμό από την ενίσχυση για το συγκεκριμένο έτος εφαρμογής. Επανάληψη της παράβασης συνεπάγεται μονομερής διακοπή των υποχρεώσεων που απορρέουν από την απόφαση έγκρισης και επιβολή των σχετικών κυρώσεων.

δ) Μη συνεργασία κατά τη διάρκεια των ελέγχων

αα. Σε περίπτωση μη προσέλευσης στον επιτόπιο έλεγχο μετά από ειδοποίηση, άρνησης ελέγχου, μη διευκόλυνσης ή παρεμπόδισης με οποιοδήποτε τρόπο ή μη συνεργασίας με εθνικά και κοινοτικά εξουσιοδοτημένα ελεγκτικά όργανα, μη συγκέντρωσης ή συγκράτησης των ζώων, απειλής ή χρήσης βίας κατά των ελεγκτών, μη επίδειξης Μητρώων ή αρχείων και παραστατικών ή εγγράφων της εκμετάλλευσης, παρεμπόδισης ή μη διευκόλυνσης της μετάβασης και επιθεώρησης στο σύνολο των αγροτεμαχίων, των σταβλικών εγκαταστάσεων και των βοηθητικών χώρων της εκμετάλλευσης, ο παραγωγός αποκλείεται από το σύνολο των ενισχύσεων που θα ελάμβανε για το έτος κατά το οποίο διεξάγεται ο έλεγχος ή εφόσον έχει καταβληθεί, αυτή ανακτάται σύμφωνα με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της παρούσας. Σε περίπτωση επανάληψης, η ένταξη της σχετικής πράξης στη δράση της παρούσας ανακαλείται και επιβάλλεται κύρωση ίση με τυχόν καταβληθείσα ενίσχυση κατά τα προηγούμενα

ε) Διακοπή των δεσμεύσεων που απορρέουν από την Απόφαση Ένταξης Πράξεων

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος διακόψει μονομερώς την εφαρμογή της δράσης πριν την ολοκλήρωση των δεσμεύσεών του, χωρίς να συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας ή εξαιρετικές περιστάσεις, αποβάλλεται από τη δράση και επιβάλλονται κυρώσεις ως ακολούθως:

αα. Εφόσον η διακοπή έγινε το πρώτο έτος, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση ή εφόσον έχει χορηγηθεί ενίσχυση, αυτή επιστρέφεται σύμφωνα με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της παρούσας

ββ. Εφόσον η διακοπή έγινε κατά τη διάρκεια του 2ου ή 3ου έτους, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για το έτος της διακοπής ή εφόσον έχει χορηγηθεί ενίσχυση, το ποσό επιστρέφεται σύμφωνα με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της παρούσας. Επιπλέον επιβάλλεται χρηματική ποινή που ισούται με το 50% της συνολικής ενίσχυσης που χορηγήθηκε τα προηγούμενα έτη.

στ) Μη τήρηση της δέσμευσης σταθερού μεγέθους έκτασης. Εάν για ένα δεδομένο έτος ο δικαιούχος δε αιτηθεί για πληρωμή για το σύνολο της ενταγμένης έκτασης και η διαφορά μεταξύ της συνολικής έκτασης, ανεξαρτήτως καλλιεργητικής ομάδας, που δηλώνεται στην αίτηση πληρωμής αφενός, και αφετέρου της ενταγμένης έκτασης, υπερβαίνει το 5%, το συνολικό ποσό της πληρωμής ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράλειψης, και την έκτασή της μειώνεται ως εξής:

αα. 5%, εάν η διαφορά δεν υπερβαίνει το 20% λόγω μικρής σοβαρότητας και μικρής έκτασης της μη συμμόρφωσης.

ββ. 10% εάν η διαφορά υπερβαίνει το 20% αλλά δεν υπερβαίνει το 50%, λόγω μεσαίας σοβαρότητας και μεσαίας έκτασης της μη συμμόρφωσης.

γγ. 25%, εάν η διαφορά υπερβαίνει το 50%, λόγω μεγάλης σοβαρότητας και μεγάλης έκτασης της μη συμμόρφωσης.

ζ) Σε περίπτωση μη τήρησης σταθερού αριθμού κατεχόμενων μελισσοσμηνών και παραφυάδων. Δεν γίνεται δεκτή οποιαδήποτε μεταβολή του αριθμού των κατεχόμενων κυψελών, η οποία ανέρχεται σε ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του 10% επί του αριθμού των κυψελών με τον οποίο έχει ενταχθεί.

Εάν για ένα δεδομένο έτος ο δικαιούχος αιτηθεί για πληρωμή για το σύνολο των ενταγμένων μελισσοσμηνών και διαπιστωθεί διαφορά μεταξύ του αριθμού των μελισσοσμηνών με τον οποίο έχει ενταχθεί και του δηλωθέντος στην αίτηση πληρωμής, τότε:

i. α) Εάν η διαφορά είναι μικρότερη ή ίση του 10% επί του αριθμού των μελισσοσμηνών με τον οποίο έχει ενταχθεί, λαμβάνονται υπόψη οι δηλωθείσες κυψέλες για τον υπολογισμό της ενίσχυσης.

ii. β) Εάν η διαφορά είναι μεγαλύτερη του 10% επί του αριθμού των μελισσοσμηνών με τον οποίο έχει ενταχθεί, επιβάλλεται ποσό το οποίο αντιστοιχεί στον αριθμό της διαφοράς των μελισσοσμηνών επί τρία ευρώ (3 €) ανά κυψέλη

η) Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβει ενίσχυση ή δεν δηλώνει τα απαραίτητα στοιχεία λόγω αμελείας, για ένα δεδομένο έτος η στήριξη δεν καταβάλλεται ή ανακτάται εξ ολοκλήρου σύμφωνα με τη διαδικασία των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της παρούσας. Επιπλέον, ο δικαιούχος αποκλείεται από τη δράση, για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης καθώς και για το επόμενο.

Ζ. Σειρά των μειώσεων, απορριπτικών αποφάσεων, ανακτήσεων και κυρώσεων που επιβάλλονται

Η σειρά επιβολής των μειώσεων, απορριπτικών αποφάσεων, ανακτήσεων και κυρώσεων ορίζεται ως εξής:

1. Οι μειώσεις και οι κυρώσεις που προβλέπονται στην ενότητα Ε (εκτός της παρ. Ε.ΙΙ.2.δ), επιβάλλονται σε όλες τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης.

2. Το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή της παρ. Ζ.1, χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μει-

ώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την ενότητα ΣΤ του παρόντος άρθρου.

3. Το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή της παρ. Ζ.2, χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σε περιπτώσεις εκπρόθεσμης υποβολής, σύμφωνα με την ενότητα Γ του παρόντος άρθρου.

4. Το ποσό ενίσχυσης που προκύπτει από την εφαρμογή της παρ. Ζ.3, χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την ενότητα Β του παρόντος άρθρου.

5. Το ποσό ενίσχυσης που προκύπτει από την εφαρμογή της παρ. Ζ.4, χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την ενότητα Δ του παρόντος άρθρου.

6. Το ποσό ενίσχυσης που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου Ζ.5, χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την ενότητα Ε., παρ. Ε.ΙΙ.2.δ.

Η. Το ποσό που προκύπτει από τις κυρώσεις του παρόντος άρθρου, συμψηφίζεται με τις πληρωμές τις οποίες δικαιούται ο εν λόγω δικαιούχος, βάσει αιτήσεων που θα καταθέσει, κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που έπονται του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης. Εάν το ποσό των κυρώσεων δεν μπορεί να αποτελέσει εξ ολοκλήρου αντικείμενο συμψηφισμού κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που έπονται του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης, το υπόλοιπο διαγράφεται.

Άρθρο 18
Διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης

1. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ πραγματοποιεί την έγκριση (αναγνώριση και εκκαθάριση) της δαπάνης δια των οργανικών μονάδων επιπέδου Περιφερειακών Διευθύνσεων. Ειδικότερα για την αναγνώριση και εκκαθάριση της δαπάνης οι ελεγκτές διενεργούν έλεγχο διασταύρωσης των επιμέρους στοιχείων υπολογισμού της πληρωμής, με βάση τα διαθέσιμα ατομικά στοιχεία των δικαιούχων στο ΠΣ που υποστηρίζει την εφαρμογή του Μέτρου 11.

2. Μετά την ολοκλήρωση των διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων των άρθρων 15 και 16, διενεργείται αξιολόγηση του συνόλου των αιτήσεων πληρωμής που οδηγεί στον ορισμό του τελικού ποσού πληρωμής. Οι πληρωμές καταβάλλονται σε δύο το πολύ δόσεις.

3. Μετά την ολοκλήρωση των διοικητικών ελέγχων του άρθρου 15, μπορεί να καταβληθεί προκαταβολή της ενίσχυσης που αφορά σε απώλεια εισοδήματος, πριν την 1η Δεκεμβρίου αλλά όχι πριν τη 16η Οκτωβρίου εκάστου έτους σύμφωνα με το άρθρο 75 του Κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013.

4. Οι πληρωμές διενεργούνται, ανά Περιφέρεια Στήριξης, Προτεραιότητα και Περιοχή Εστίασης μετά τη δημιουργία φακέλου μέσω του ΟΠΣΑΑ.

5. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ ενημερώνει τον ΕΦΔ για το συνολικό ποσό που δύναται να καταβληθεί στους δικαιούχους, προκειμένου ο τελευταίος να μεριμνήσει για την έκδοση απόφαση έγκρισης διάθεσης πίστωσης, στην οποία αναγράφεται το συνολικό ποσό που δύναται να καταβληθεί στους δικαιούχους, η Συλλογική Απόφαση (Σ.Α.Ε.), ο ενάριθμος Κ.Α.Ε. και ο τίτλος του έργου του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων από το οποίο θα πραγματοποιηθεί η διάθεση της πίστωσης. Την απόφαση αυτή ο ΕΦΔ τη διαβιβάζει στη Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και την καταχωρίζει στο ΟΠΣΑΑ.

6. Η Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών, σε συνέχεια της απόφασης έγκρισης διάθεσης πίστωσης, εκδίδει εντολή κατανομής πίστωσης με την οποία μεταφέρονται οι πιστώσεις στον Ειδικό Λογαριασμό Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ). Την εντολή αυτή διαβιβάζει στην Τράπεζα της Ελλάδος, την αναρτά στο Πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και την καταχωρίζει στο ΟΠΣΑΑ.

7. Με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ, ενημερώνεται το ΟΠΣΑΑ από το ΠΣ μέσω κατάλληλης διεπαφής για τις αιτήσεις πληρωμής, τους διοικητικούς ελέγχους και τα στοιχεία πληρωμών και συντάσσονται πίνακες αποτελεσμάτων διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων, στους οποίους:

α) Για τις πράξεις των οποίων ανακαλείται η ένταξη αποτυπώνονται η αιτούμενη έκταση, το ποσό ένταξης και οι λόγοι ανάκλησης.

β) Για τις πράξεις για τις οποίες καταβλήθηκε η ενίσχυση αποτυπώνονται:

αα) η αιτούμενη έκταση,

ββ) η προσδιορισθείσα και η πληρωτέα έκταση (ανά καλλιεργητική ομάδα),

γγ) το ποσό ένταξης - πληρωμής προ κυρώσεων,

δδ) το ποσό κυρώσεων,

εε) το τελικό ποσό πληρωμής συμπεριλαμβανομένου του ποσού των κυρώσεων,

στστ) τυχόν συμψηφισμοί από αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά,

ζζ) ποινές πολλαπλής συμμόρφωσης και πολυετείς κυρώσεις.

Τα στοιχεία των περ. α’ και β’ αναρτώνται στο ΠΣ και η ανάρτησή τους ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του ΟΠΕΚΕΠΕ. Η ενημέρωση περιλαμβάνει τη δυνατότητα υποβολής προσφυγής (ενδικοφανούς προσφυγής) κατά την έννοια του άρθρου 25 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α’ 45).

γ) Οι προσφυγές υποβάλλονται εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία που αναφέρεται στην ανακοίνωση στις Περιφερειακές Υπηρεσίες του ΟΠΕΚΕΠΕ μέσω του ΠΣ. Στην προσφυγή του ο δικαιούχος αναφέρει αναλυτικά τους λόγους και προσκομίζει οποιοδήποτε επιπλέον στοιχείο προκειμένου να αποδείξει τους ισχυρισμούς του.

δ) Οι προσφυγές των δικαιούχων εξετάζονται από τριμελή επιτροπή, που συγκροτείται με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Περιφερειακής Υπηρεσίας του ΟΠΕΚΕΠΕ.

ε) Σε περίπτωση καταγγελίας ή υπόνοιας για απάτη για την αξιολόγηση της αίτησης, πραγματοποιείται και συμπληρωματικός επιτόπιος έλεγχος.

στ) Η εξέταση των προσφυγών ολοκληρώνεται εντός διαστήματος που δεν υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής τους.

ζ) Η διαδικασία καταβολής ενίσχυσης δύναται να ολοκληρωθεί πριν την εξέταση των προσφυγών.

η) Μετά το τέλος της εξέτασης των προσφυγών το σύνολο των στοιχείων καταχωρίζονται στο ΠΣ και μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ, με κατάλληλη υπηρεσία διαδικτύου που παρέχεται από το τελευταίο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Άρθρο 19
Ανωτέρα Βία - Εξαιρετικές περιστάσεις

1. Περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων που αφορούν το φυτικό ή ζωικό κεφάλαιο, εξετάζονται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα σε Εγκύκλιο που εκδίδεται από την αρμόδια Διεύθυνση του ΟΠΕΚΕΠΕ για το σκοπό αυτό.

2. Εάν ο δικαιούχος δεν κατέστη δυνατόν να συμμορφωθεί με τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή τις λοιπές υποχρεώσεις λόγω ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, διατηρεί το δικαίωμά του να λάβει ενίσχυση για την έκταση που ήταν επιλέξιμη κατά τον χρόνο που προέκυψαν οι λόγοι ανωτέρας βίας ή οι εξαιρετικές περιστάσεις, εξαιρώντας το κόστος συναλλαγής (δαπάνες πιστοποίησης).

3. Στο πλαίσιο του Μέτρου 11 ως «ανωτέρα βία» και εξαιρετικές περιστάσεις» δύνανται να αναγνωρισθούν ιδίως οι ακόλουθες περιπτώσεις:

α) θάνατος του δικαιούχου,

β) μακροχρόνια ανικανότητα του δικαιούχου προς εργασία,

γ) σοβαρή φυσική καταστροφή που προκαλεί σημαντική ζημιά στην εκμετάλλευση,

δ) καταστροφή, λόγω ατυχήματος, κτιρίων της εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούνται για την εκτροφή ζώων,

ε) επιζωοτία ή νόσος των φυτών που πλήττει αντιστοίχως ένα μέρος ή το σύνολο των ζώων ή των καλλιεργειών του δικαιούχου,

στ) καθολική σφαγή των ζώων της εκμετάλλευσης λόγω νοσημάτων, όπως βρουκέλλωση, φυματίωση, τρομώδης νόσος κ.λπ.

Η εν λόγω καθολική σφαγή θεωρείται ανωτέρα βία εφόσον υφίσταται απαγόρευση επανασύστασης της εκτροφής από την αρμόδια κτηνιατρική αρχή, ή στην περίπτωση που η απαγόρευση επανασύστασης έχει αρθεί εντός του έτους ενίσχυσης,

ζ) υποχρεωτική σφαγή μεμονωμένων ζώων της εκμετάλλευσης λόγω νοσημάτων, όπως βρουκέλλωση, φυματίωση, τρομώδης νόσος κ.λπ. εντός του έτους ενίσχυσης ή δύο έτη πριν την υποβολή της ΕΑΕ 2015, εφόσον υφίσταται απαγόρευση εισόδου ζώων στην εκτροφή.

η) απαλλοτρίωση του συνόλου ή σημαντικού τμήματος της εκμετάλλευσης, εφόσον δεν ήταν προβλέψιμη κατά την ημέρα υποβολής της αίτησης,

θ) οποιαδήποτε άλλη περίπτωση, που κατά την νομολογία των εθνικών δικαστηρίων ή του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων μπορεί να θεωρηθεί περίπτωση ανωτέρας βίας.

Οι περ. ζ) και η) θεωρούνται ανωτέρα βία μόνο εφόσον τηρούνται οι όροι εφαρμογής των αντίστοιχων προγραμμάτων των εν λόγω νοσημάτων.

4. Οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας και οι εξαιρετικές περιστάσεις κοινοποιούνται εγγράφως στην κατά τόπους Περιφερειακή Διεύθυνση του ΟΠΕΚΕΠΕ, μαζί με τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία που κρίνονται ικανοποιητικά από τον ως άνω φορέα, εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ημέρα που ο δικαιούχος ή ο έλκων εξ αυτού δικαιώματα είναι σε θέση να το πράξει.

5. Σε περίπτωση ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, για τα μελισσοσμήνη επιπρόσθετα ο δικαιούχος ή ο έλκων εξ αυτού δικαιώματα θα πρέπει να έχει υποβάλλει τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία που κρίνονται ικανοποιητικά από την εν λόγω αρχή, όπως περιγράφεται στο Ηλεκτρονικό Μελισσοκομικό Μητρώο. Η αξιολόγηση των εν λόγω περιπτώσεων θα γίνεται με την συνδρομή του αρμόδιου ΕΦΔ.

6. Με την επιφύλαξη των πραγματικών περιστάσεων που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε μεμονωμένες περιπτώσεις, οι αρμόδιες αρχές μπορεί να αποδεχθούν ως φυσικά περιστατικά που επηρεάζουν το μελισσοκομείο: α) τον θάνατο μελισσοσμηνών εξαιτίας ασθένειας βεβαιωμένης από επίσημη κτηνιατρική αρχή ή β) τον θάνατο μελισσοσμηνών ή την απώλεια κυψελών μετά από ατύχημα ή φυσικές καταστροφές ή εξαιρετικές περιστάσεις βεβαιωμένες από επίσημες αρχές για τις οποίες ο δικαιούχος δεν θεωρείται υπεύθυνος.

Άρθρο 20
Ανάκτηση Αχρεωστήτως Καταβληθέντων Ποσών

Τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά για μια συγκεκριμένη περίοδο δύναται, σε περίπτωση διαπίστωσης ύπαρξης άλλης αναγνωρισμένης και εκκαθαρισμένης απαίτησης του αιτούντα, να συμψηφιστούν με την εν λόγω αναγνωρισμένη και εκκαθαρισμένη απαίτησή του και σε περιπτώσεις που τα ποσά δεν επαρκούν, ανακτώνται με τη διαδικασία που περιγράφεται στο εκάστοτε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

Άρθρο 21
Τελικές Διατάξεις

Δεδομένου ότι, από 01.01.2022, ο Κανονισμός (ΕΚ) 834/2007 καταργείται, οι αναφορές στον καταργούμενο Κανονισμό, νοούνται ως αναφορές στον Κανονισμό (ΕΕ) 848/2018 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης ισχύουν από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΓΡΑΜΜΗ ΒΑΣΗΣ-1

Δράση	Διαχειριστικές απαιτήσεις	Συνήθεις γεωργικές πρακτικές	ΚΓΠΚ	ΚΑΔ	Ελάχιστες απαιτήσεις για τα λιπάσματα και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα	Ελάχιστη δραστηριότητα του Πυλώνα Ι
Διατήρηση και μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία	Για κάθε έτος δέσμευσης ο δικαιούχος οφείλει να: εφαρμόζει βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στα ενταγμένα στις δράσεις αγροτεμάχια σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 834/2007	Η εφαρμογή των συμβατικών καλλιεργητικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής	Δεν υπάρχουν σχετικές δεσμεύσεις	• ΚΑΔ 1 Οι γεωργοί απαγορεύεται να εφοδιάζουν το έδαφος των γεωργικών εκτάσεων (καλλιεργούμενων και μη) με συνολική ποσότητα αζώτου από κτηνοτροφικά απόβλητα πάνω από 250 κιλά/εκτάριο σε χρονικό διάστημα 12 μηνών. Τα όρια αυτά περιλαμβάνουν τόσο την εφαρμογή επεξεργασμένων κτηνοτροφικών αποβλήτων όσο και την απόθεση αποβλήτων από τα ίδια τα ζώα που πιθανόν να βόσκουν στις εκτάσεις αυτές. • ΚΑΔ 1 Οι γεωργοί απαγορεύεται να εφαρμόζουν αζωτούχα λιπάσματα ή κτηνοτροφικά απόβλητα κατά το χρονικό διάστημα από 1η Νοεμβρίου μέχρι 1η Φεβρουαρίου. Τα απόβλητα πτηνοτροφείων και τα υγρά κτηνοτροφικά απόβλητα απαγορεύεται να χρησιμοποιούνται σε αμμώδη εδάφη επιπλέον και κατά το δίμηνο από 1η Σεπτεμβρίου μέχρι 31η Οκτωβρίου. Εξαίρεση από την ανωτέρω απαγόρευση ισχύει στις παρακάτω περιπτώσεις: 1. στη λίπανση εγκατεστημένης καλλιέργειας χειμερινών κηπευτικών, στην οποία επιτρέπεται η χρήση αζωτούχων λιπασμάτων ή στερεών κτηνοτροφικών αποβλήτων στα ήδη αναπτυχθέντα φυτά. 2. στη βασική λίπανση, για όσες καλλιέργειες απαιτείται (μεταξύ των οποίων και τα χειμερινά σιτηρά), με την προϋπόθεση να μη χρησιμοποιούνται νιτρικά λιπάσματα (πχ. νιτρική αμμωνία ή άλλο λίπασμα που περιέχει νιτρικά ιόντα σε οποιαδήποτε αναλογία) απόβλητα πτηνοτροφείων ή υγρά κτηνοτροφικά απόβλητα (επιτρέπεται δηλαδή η χρήση ουρίας, αμμωνίας, λιπασμάτων βραδείας αποδέσμευσης αζώτου κλπ. καθώς και κοπριάς αιγοπροβάτων και στερεών αποβλήτων βουστασίων και χοιροστασίων). • ΚΑΔ 1 Οι παραγωγοί απαγορεύεται να εφαρμόζουν αζωτούχα λιπάσματα ή κτηνοτροφικά απόβλητα κοντά σε επιφανειακά νερά (ποτάμια, υδατορέματα, λίμνες, διώρυγες, τάφροι και κανάλια άρδευσης ή στράγγισης) ή υπόγεια νερά (πηγές, πηγάδια και γεωτρήσεις), και ειδικότερα: 1. Προκειμένου για αζωτούχα λιπάσματα: σε απόσταση μικρότερη των 2 μέτρων από επιφανειακά νερά σε περίπτωση επίπεδης έκτασης, και σε απόσταση μικρότερη των 6 μέτρων σε αγρούς με κλίση άνω του 8%, 2. Προκειμένου για κτηνοτροφικά απόβλητα: σε απόσταση μικρότερη των 10 μέτρων από επιφανειακά νερά για την περίπτωση των στερεών κτηνοτροφικών αποβλήτων, και 20 μέτρων για την περίπτωση των υγρών κτηνοτροφικών αποβλήτων. 3. Σε εκτάσεις με κλίση άνω του 8%, όταν τα λιπάσματα ή τα κτηνοτροφικά απόβλητα είναι σε υγρή μορφή, με εξαίρεση την εφαρμογή μέσω του συστήματος της στάγδην άρδευσης ή με τη μέθοδο της έγχυσης. 4. Σε απόσταση μικρότερη των 50 μέτρων από γεωτρήσεις, πηγές και πηγάδια. • ΚΑΔ 4 Να τηρεί Μητρώο Εισροών και Εκροών – Ημερολόγιο Εργασιών (Μ.Ε.Ε.-Η.Ε.) στην εκμετάλλευσή του, το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, παραστατικά αγοράς (κυρίως για σπόρους, λιπάσματα, ζωοτροφές) και πώλησης (κυρίως προϊόντα της εκμετάλλευσης, ζωοτροφές) σύμφωνα με τα άρθρα 14, 15, 17, 18, 19 και 20 του Καν. (ΕΚ) 178/2002. Σε περίπτωση που, μέσω της ιχνηλασιμότητας των ζωικών τροφίμων, διαπιστώνεται ευθύνη του παραγωγού, αυτός	Οδηγία υπ’ αριθ. 2009/128/ΕΚ της 21-10-2009 (L 309/71) • Από 01/1/1014 όλοι οι επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων είναι υποχρεωμένοι να εφαρμόζουν τις Γενικές Αρχές Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας όπως καθορίζονται στο παράρτημα ΙΙΙ της Οδηγίας 128/2009/ΕΚ και εναρμονίστηκαν στην εθνική νομοθεσία με τον ν.4036/2012 (Α’8) και το παράρτημα Δ αυτού. Σε περίπτωση αναρτημένων στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Οδηγιών Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας» ανά καλλιέργεια/ομάδα καλλιεργειών, οι επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων είναι υποχρεωμένοι να εφαρμόζουν τις Γενικές Αρχές Ολοκληρωμένης Φυτοπροστασίας που προσδιορίζονται σε αυτές. • Οι επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων, υποχρεούνται να κατέχουν πιστοποιητικό γνώσεων ορθολογικής χρήσης γεωργικών φαρμάκων στα θέματα του Παραρτήματος	Υπουργική απόφαση 104/7056 της 21/01/2015, όπως ισχύει κάθε φορά: Να διατηρεί τη γη σε κατάσταση που να την καθιστά κατάλληλη για καλλιέργεια χωρίς προπαρασκευαστικές ενέργειες πέραν των συνήθων γεωργικών μεθόδων και μηχανημάτων δηλαδή: 1. για τις αρόσιμες εκτάσεις να εφαρμόζει μία άροση ανά έτος 2. για τους δενδρώνες και αμπελώνες να καθαρίζει τον υποορόφο ανά 2 έτη ή να εφαρμόζει κλάδεμα κλαδοκάθαρου το αργότερο ανά δύο έτη

				υποχρεούται να αποδεικνύει εγγράφως κάθε στοιχείο που έχει στη διάθεσή του για τα πρόσωπα τα οποία τον προμήθευσαν ή στα οποία διέθεσε ζώα ή ζωικά προϊόντα. Υποχρεούται, επίσης, να συμμορφώνεται με τις αποφάσεις, τα μέτρα και τις υποδείξεις των αρμοδίων αρχών. Το Μ.Ε.Ε.-Η.Ε. αποτελείται από φάκελο παραστατικών και εγγράφων, συνοδευόμενο από πίνακες όπου καταγράφονται ημερολογιακά οι εισροές και οι εκροές της εκμετάλλευσης, καθώς και οι διεξαχθείσες εργασίες και συσχετίζονται με τα αντίστοιχα παραστατικά και έγγραφα. Ως Μ.Ε.Ε.-Η.Ε., δύναται να χρησιμοποιείται το έντυπο που περιλαμβάνεται στο Παράρτημα Ι της παρούσας, ή άλλο έντυπο, με την προϋπόθεση ότι περιλαμβάνει πληροφορίες τουλάχιστον ισοδύναμες, με αυτές του εντύπου του Παραρτήματος Ι. • ΚΑΔ 1 Σε εκμεταλλεύσεις που βρίσκονται σε ευπρόσβλητες στη νιτρορύπανση ζώνες, η ποσότητα κοπριάς που προστίθεται κάθε χρόνο στο έδαφος είτε από ανθρώπους είτε από τα ίδια τα ζώα, να μην περιέχει άζωτο πάνω από 170 κιλά/εκτάριο.	Β του Ν. 4036/2012 (Α΄8), όπως κάθε φορά ισχύει, για να μπορούν να προμηθεύονται μετά τις 26 Νοεμβρίου 2015 φυτοπροστατευτικά προϊόντα εγκεκριμένα για επαγγελματική χρήση.	

ΓΡΑΜΜΗ ΒΑΣΗΣ-2

Δράση	Διαχειριστικές απαιτήσεις	Συνήθεις γεωργικές πρακτικές	ΚΓΠΚ	ΚΑΔ	Ελάχιστες απαιτήσεις για τα λιπάσματα και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα	Ελάχιστη δραστηριότητα του Πυλώνα Ι
Διατήρηση και μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία	Για κάθε έτος δέσμευσης ο δικαιούχος οφείλει να: εφαρμόζει βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην ενταγμένη στη δράση κτηνοτροφική εκμετάλλευση σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 834/2007	Η εφαρμογή των συμβατικών καλλιεργητικών πρακτικών και μεθόδων εκτροφής	Δεν υπάρχουν σχετικές δεσμεύσεις	• ΚΑΔ 4 Να τηρεί τους στοιχειώδεις κανόνες ασφάλειας των τροφίμων και των ζωοτροφών και να μη διαθέτει ή πωλεί προϊόντα επιβλαβή ή ακατάλληλα για κατανάλωση. • ΚΑΔ 4 Ζωοτροφές 1. Να καταγράφει στο μητρώο εισροών και εκροών τυχόν χρήση χημικών σκευασμάτων κατά την παραγωγή των πρώτων υλών ζωοτροφών και να τηρεί αρχείο των ετικετών τους. 2. Εφόσον χρησιμοποιεί μη φαρμακευτικά πρόσθετα ζωοτροφών, να το πράττει σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία υπό τις οδηγίες του γεωπόνου της Διεύθυνσης Αγροτικής Οικονομίας & Κτηνιατρικής της οικείας Περιφέρειας και να καταγράφει τις χορηγούμενες ποσότητες και τις ημερομηνίες χρήσης τους στο Μ.Ε.Ε.-Η.Ε. 3. Να καταγράφει στο Μ.Ε.Ε.-Η.Ε. την ποσότητα και την προέλευση των ζωοτροφών (στοιχεία πωλητή, αριθμό έγκρισης/ εγγραφής της μονάδας) που χρησιμοποιεί για τη διατροφή των ζώων της εκμετάλλευσης και να τηρεί αρχείο των αντίστοιχων παραστατικών και ετικετών. 4. Εφόσον χρησιμοποιεί γενετικά τροποποιημένες ζωοτροφές, να τηρεί αρχείο για περίοδο τουλάχιστον πέντε (5) ετών των πιστοποιητικών, στα οποία αναγράφονται το όνομα του γενετικά τροποποιημένου οργανισμού και ο μοναδικός ταυτοποιητής του. 5. Να υπάρχει σαφής διαχωρισμός των ζωοτροφών, ανάλογα με το είδος του ζώου για το οποίο προορίζονται και να διαχωρίζονται χωροταξικά οι φαρμακούχες από τις μη φαρμακούχες ζωοτροφές • ΚΑΔ 4 Υγεία – Πρόληψη Να χρησιμοποιεί τα κτηνιατρικά φάρμακα εφαρμόζοντας κτηνιατρική συνταγή και να καταγράφει τις ημερομηνίες χορήγησης τους και την περίοδο αναμονής στο μητρώο φαρμακευτικής αγωγής της εκμετάλλευσης. • ΚΑΔ 5 Να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις των άρθρων 4, 5, 6 και 8 του Π.Δ. 259/1998 (Α	Δεν αφορά	Υπουργική απόφαση 104/7056 της 21/01/2015, όπως ισχύει κάθε φορά: Να διατηρεί τη γη σε κατάσταση που να την καθιστά κατάλληλη για βοσκή χωρίς προπαρασκευαστικές ενέργειες πέραν των συνήθων γεωργικών μεθόδων και μηχανημάτων δηλαδή για τους βοσκότοπους να κόβει και να απομακρύνει τη βλάστηση ώστε η ποώδης βλάστηση να μην υπερβαίνει το ύψος των εβδομήντα εκατοστών.

				191), όπως κάθε φορά ισχύει. Από τις κατά παρέκκλιση επιτρεπόμενες ουσίες του άρθρου 5 του Π.Δ. 259/1998 εξαιρείται η οιστραδιόλη 17Β, όπως προβλέπεται στο Π.Δ. 233/2005 (Α 281). Σε μεμονωμένες περιπτώσεις, όπου η χορήγηση ουσιών γίνεται για θεραπευτικούς σκοπούς υπό την ευθύνη κτηνιάτρου, ο γεωργός υποχρεούται να τηρεί τους χρόνους αναμονής και να αποδεικνύει με έγγραφα στοιχεία την τήρηση των προϋποθέσεων των άρθρων 4, 5, 6 και 8 του Π.Δ. 259/1998, όπως κάθε φορά ισχύει. • ΚΑΔ 9 Να τηρεί τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 και το Παράρτημα IV του Καν. (ΕΚ) 999/2001, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει κάθε φορά. Για τις προβλεπόμενες από το ανωτέρω Παράρτημα παρεκκλίσεις, ο γεωργός λαμβάνει ειδική έγκριση από τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές. Ο γεωργός που επιθυμεί να χρησιμοποιήσει τις επιτρεπόμενες κατά παρέκκλιση ζωικές πρωτεΐνες του παραρτήματος IV του Κανονισμού (ΕΚ) 999/2001, όπως ισχύει, στην παραγωγή σύνθετων ζωοτροφών, υποβάλλει σχετική αίτηση στην οικεία Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως προβλέπεται στις διατάξεις της αριθ. 275751/2004 ΚΥΑ (Β 1276). • ΚΑΔ 11 Ο γεωργός, ο οποίος εκτρέφει μόσχους, υποχρεούται να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις των άρθρων 3 και 4 του Π.Δ. 179/1998 (Α 133). • ΚΑΔ 13 Οι εκτροφείς των υπόλοιπων παραγωγικών ζώων, υποχρεούνται να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του άρθρου 4 του Π.Δ. 374/2001 (Α 251).		
Διατήρηση και μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην μελισσοκομία	Για κάθε έτος δέσμευσης ο δικαιούχος οφείλει να: εφαρμόζει βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην ενταγμένη στη δράση μελισσοκομική εκμετάλλευση σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 834/2007 Η εφαρμογή των βιολογικών πρακτικών και μεθόδων διαχείρισης – εκτροφής μελισσοσμηνών. -Εγκατάσταση μελισσοκομείο	Η εφαρμογή των συμβατικών καλλιεργητικών πρακτικών και μεθόδων εκτροφής	Δεν υπάρχουν σχετικές δεσμεύσεις			

	υ σε κατάλληλες για βιολογική εκμετάλλευση και παραγωγή - Κατασκευή κυψελών από φυσικά υλικά - Κερί προερχόμενο από μονάδες βιολογικής παραγωγής -Απαγόρευση ακρωτηριασμού βασιλισσών - Διατήρηση επαρκών αποθεμάτων μελιού και γύρης για τη χειμερινή επιβίωση - Διατροφή των μελισσιών μόνο σε περίπτωση που απειλείται η επιβίωσή τους λόγω κλιματικών συνθηκών. Για τη διατροφή πρέπει να χρησιμοποιείται βιολογικό μέλι, βιολογικό σιρόπι ζάχαρης ή βιολογική ζάχαρη. - Φυσική επεξεργασία για την απολύμανση των μελισσιών, όπως με ατμό ή γύρω φλόγα. - Χρήση				

	μυρμηκικού οξέος, γαλακτικού οξέος, οξικού οξέος και οξαλικού οξέος καθώς και μενθόλης, θυμόλης, ευκαλυπτόλης ή καμφοράς σε περιπτώσεις βαρροϊκής ακαρίασης (Varroa destructor). -Σε περίπτωση αγωγής με αλλοπαθητικά συνθετικά χημικά προϊόντα, τα μελίσσια στα οποία εφαρμόζεται η αγωγή πρέπει να απομονώνονται κατά τη διάρκεια της εν λόγω αγωγής και όλο το κερί πρέπει να αντικαθίσταται με κερί που προέρχεται από βιολογική μελισσοκομία. Στη συνέχεια, τα μελίσσια αυτά θα υπόκεινται σε περίοδο μεταπροπής διάρκειας ενός έτους που ορίζεται στο				

	άρθρο 38 παράγραφος 3. -Κατά την περίοδο μετατροπής το κερί πρέπει να αντικαθίσταται με κερί που προέρχεται από βιολογική μελισσοκομία. - Για τον καθαρισμό και την απολύμανση των πλαισίων, κυψελών και κηρηθρών, επιτρέπεται να χρησιμοποιείται υδροξείδιο του νατρίου.					

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 24 Δεκεμβρίου 2021

Ο Υπουργός

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α΄ 131 και π.δ. 29/2018/Α΄58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

• Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο www.et.gr.

• Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• **Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:**

Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

Β. Κατ’ εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

• Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (www.et.gr). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

02062662812210032